

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA VELVARY

Motto: Kde je láska k lidem, tam je i láska k umění.

Hippokratés

OBSAH		
1	Identifikační údaje	3
2.	Charakteristika školy.....	4
2.1	Počet oborů, velikost.....	4
2.2	Historie a současnost.....	4
2.3	Charakteristika pedagogického sboru.....	5
2.4	Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce.....	6
2.5	Vybavení školy a její podmínky.....	6
3	Zaměření školy a její vize.....	8
3.1	Zaměření školy.....	8
3.2	Vize školy	8
4	Výchovné vzdělávací strategie.....	9
5	Vzdělávací obsah hudebního oboru	12
5.1	Přípravná hudební výchova.....	12
5.2	Vyučovací předmět Hudební nauka.....	13
5.3	Studijní zaměření Hra na klavír	15
5.4	Studijní zaměření Hra na housle	18
5.5	Studijní zaměření Hra na klasickou kytaru	21
5.6	Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje.....	28
5.7	Studijní zaměření Hra na akordeon.....	31
5.8	Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu.....	35
5.9	Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu.....	39
5.10	Studijní zaměření Hra na klarinet.....	42
5.11	Studijní zaměření Hra na trubku.....	46
5.12	Studijní zaměření Sólový zpěv	50
5.13	Studijní zaměření Sborový zpěv.....	54
5.14	Vyučovací předmět Komorní a souborová hra.....	56
6	Vzdělávací obsah Tanečního oboru	59
7	Vzdělávací obsah Výtvarného oboru.....	70
8	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami...	78
9	Vzdělávání žáků mimořádně nadaných.....	79
10	Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy.....	80

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Velvary

Předkladatel: Základní umělecká škola Velvary, okres Kladno

adresa ZUŠ: Třebízského 204, Velvary, 273 24

IČO: 67673791

ředitel: Oldřich Adelt

kontakty: telefon: 315761079

e-mail: info@zusvelvary.cz

Zřizovatel: Město Velvary

Adresa: Náměstí Krále Vladislava 1, Velvary

Kontakty: telefon: tel: 315 617 001,

fax: 315 617 000

mobil: 606 668 804

e-mail: el.podatelna@velvary.cz

Zřizovací listina je účinná od 15.6. 2001

Platnost dokumentu: od 1.9. 2012

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost školy

- **Celkem tři umělecké obory:** 1) hudební (dále HO)
2) výtvarný (dále VO)
3) taneční (dále TO)
- **Celková kapacita školy: 220 žáků**
Tato kapacita školy je v posledních letech zcela naplněna.

2.2 Historie a současnost ZUŠ Velvary

Základní umělecká škola ve Velvarech byla založena 1.9. 1949. V té době zde vyučovali dva učitelé, kteří učili na klavír a housle celkem 17 žáků v budově bývalé židovské synagogy. Později se pedagogický sbor rozšířil o učitele na akordeon a klarinet, do školy docházelo již na 50 žáků. Postupně, ale soustavně se škola rozrůstala, přibývalo nejen učitelů, ale hlavně žáků. V šedesátých až osmdesátých letech významně ovlivňoval kulturní život ve městě žakovský dechový orchestr, který byl znám v celém širokém okolí. Aby mohla škola pokrýt zájem žáků o hudební a výtvarný obor, používala k výuce i další objekty ve městě.

Škola se značně rozrůstá, a to nejen o výuku hudebního a výtvarného oboru. Velký zájem je i o výuku oboru tanečního. V roce 1988 dochází k jednání mezi vedením školy a městem k řešení nevyhovující situace s prostory k výuce. Shodou okolností a velkých změn ve společnosti dochází k uvolnění celé budovy kulturního domu, která po dlouhých restitučních jednání v roce 1990 přechází do majetku města Velvary. Škola rozhodnutím zastupitelstva města tuto budovu získává do pronájmu, je provedena její celková rekonstrukce, čímž jsou získány nové vhodné prostory. Budova je velmi funkčně upravena pro činnost tří oborů: hudebního, tanečního a výtvarného. Škola tak po mnoha letech získává učebny a zázemí pro výuku v jedné budově.

V posledních letech výrazně stoupá úroveň výuky, zájem dětí o výuku na škole roste. Do povědomí společnosti se dostává činnost tanečního oboru, který vystupuje pod názvem VERO-VELvarské ROšťandy, Houslový soubor a také Soubor zobcových fléten.

Za dobu, jež uplynula od založení naší školy, se občané Velvar mohli přesvědčit o tom, že se škola stala pokračovatelkou bohatých hudebních tradic Velvarska a je jedním ze základních kulturních kamenů, které ovlivňují život našeho města. Velkou zásluhu na tom má bývalý ředitel ZUŠ Jindřich Tichý, který svou funkci zastával od roku 1976 do roku 2013.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor Základní umělecké školy ve Velvarech se v posledních letech rozrostl o několik kvalifikovaných vyučujících, aby mohl být žákům nabídnut širší výběr nástrojů. Převážná většina pedagogů ZUŠ má odpovídající kvalifikaci. Pozitivem pedagogického sboru je ochota učitelů nadále se vzdělávat a zdokonalovat nejen v odborné, ale i pedagogické oblasti.

Personální obsazení:

• Vedení školy:

Adelt Oldřich - ředitel

Kratochvílová Pavlína - zástupce ředitele školy

• Hudební obor:

Adelt Oldřich - zobcová flétna, klarinet, komorní hra

Buňata Jan, DiS. – trubka, kytara, zobcová flétna

Charvátová Eva – sólový zpěv

Koršo Milan - housle

Krouská Miloslava - akordeon, elektronické klávesové nástroje

MgA. Kříčková Zora - klavír, komorní hra, korepetice

Řezáč Vratislav – klavír, korepetice, sborový zpěv, elektronické klávesové nástroje

Mgr. Vernerová Milena - housle, hudební nauka

Vlková Veronika - zobcová flétna, příčná flétna

• Taneční obor:

Kratochvílová Pavlína - přípravné studium, základní studium I. stupně

Odvodyová Marcela - základní studium I. a II. stupně

- **Výtvarný obor:**

Odvodová Marcela - základní studium I. a II. stupně

Mgr. Vernerová Milena - přípravné studium, základní studium I. stupně

2.4 Dlouhodobé projekty

- žákovské koncerty – vánoční, jarní a závěrečné
- Mikulášská besídka – pro žáky ZUŠ
- prezentace absolventů školy – výstavy, koncerty převážně v muzeu Velvary
- výchovné koncerty pro mateřské školy, Domov seniorů
- účast na regionálním dění – spolupráce s MŠ, ZŠ
- spolupráce s hudební skupinou Ginevra (charitativní akce, např. v Léčebně Bukovany)
- spolupráce na kulturních akcích města – Advent, Vajíčkobraní, oslavy města

2.5 Regionální spolupráce

- spolupráce v rámci činnosti Okresní umělecké rady ZUŠ Středočeského kraje
- organizování okresních a okresních kol Soutěže ZUŠ

ZUŠ Velvary nemá v současné době navázanou mezinárodní spolupráci s partnerskou školou, ani není momentálně zapojena do žádného projektu podporovaného Evropskou unií.

2.6 Vybavení školy a její podmínky

- Všechny obory ZUŠ Velvary jsou soustředěny do jedné budovy v centru města.
- Učebny jsou standardně vybaveny hudebními nástroji, audiovizuální a multimediální výpočetní technikou.
- Učebny, koncertní sál, baletní sál i výtvarný ateliér jsou plně využity pro výuku a prezentaci žáků.
- Škola disponuje základním inventářem hudebních nástrojů, které si mohou žáci bez úplaty na určitou dobu pronajmout.

- Taneční obor se vyučuje ve specializované odborné pracovně se zrcadlovou stěnou tyčemi.
- Taneční sál je vybaven velkým množstvím tanečních a cvičebních pomůcek a náčiní. K dispozici je také multimediální technika.
- Podlahovou krytinu tanečního sálu tvoří baletizol.
- Učebna výtvarného oboru je vybavena elektrickou troubou a kuchyňskou stěnou se dvěma dřezy, je možné zde pracovat s vytvrzováním hmot. Součástí vybavení je také grafický lis, který bude v blízké době nahrazen modernějším.

3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy

- Ve výuce kombinujeme jak klasický styl výuky, tak moderní proudy v umění.
- Připravujeme naše žáky na přijímací talentové zkoušky na umělecky zaměřené a pedagogické směry SŠ a VŠ.
- Dbáme na kvalitní spolupráci a komunikaci s rodiči.
- Podporujeme spolupráci mezi jednotlivými uměleckými obory na naší škole.
- Podporujeme další vzdělávání pedagogických pracovníků.

3.2 Vize školy

- V naší škole se snažíme kultivovat harmonicky rozvinutého člověka, který dokáže umění a kulturní hodnoty nejen vnímat, ale i sám se účastní kulturního dění v okolí.
- Naším cílem není jen pěstovat individuality, ale hlavně žáky vést k tvořivé práci a vzájemné podpoře v kolektivu.

4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Cílem výchovně vzdělávacích strategií je přirozené utváření, rozvíjení a naplňování jednotlivých klíčových kompetencí. Jsou to především kompetence k umělecké komunikaci, kompetence osobnostně sociální a kompetence kulturní. Všechny tyto kompetence jsou rozvíjeny u každého žáka jak v kolektivní nebo skupinové, tak i v individuální výuce s ohledem na jeho vlohy, dovednosti a sociální citění. Rozvoj těchto kompetencí u žáků je trvalým procesem a směřuje k jejich správné motivaci a k celoživotnímu sebevzdělávání v oblasti umění a kultury.

Na úrovni uměleckých oborů naší školy učitelé společně uplatňují níže uvedené postupy *-výchovné a vzdělávací strategie -* pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

4.1 Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

Výtvarný obor

- vedeme žáka k poznávání výtvarných postupů a technologií
- učíme žáka ovládat základní vyjadřovací prostředky, spojit představu a záměr s materiálem
- podporujeme individuální manuální a výtvarné schopnosti žáka
- přibližujeme žákovi dějiny výtvarného umění i současnou tvorbu

Taneční obor

- předáváme žákovi teoretické a praktické znalosti o technikách sloužících k tanečnímu vyjádření
- učíme žáka základům choreografie, kterou později uplatňuje v praxi
- sledujeme taneční tvorbu a společně nad ní diskutujeme
- podporujeme žáky v rozvoji jejich individuálních možností a schopností

Hudební obor

- podrobně seznámíme žáka se zvoleným nástrojem, jeho historií a možnostmi využití v hudbě, vysvětlíme mu problematiku hry na jím zvolený nástroj
- přistupujeme ke každému žákovi individuálně, dbáme na správné držení těla i nástroje při hře, postavení rukou

- aktivujeme žáky v hodinách tak, aby každý z nich měl možnost předvést, co se naučil a vyjádřit svůj názor
- využíváme a volíme různé metody a postupy, aby žák co nejlépe pochopil a osvojil si to, co se od něj očekává
- učíme žáka, jak má samostatně cvičit
- repertoár vybíráme spolu se žákem, přizpůsobujeme ho zčásti jeho zájmům, zároveň však žáka vedeme i k poznávání dalších hudebních směrů a žánrů
- prvně vybranou skladbu sami interpretujeme, abychom u žáka vzbudili větší zájem a nadšení pro další práci
- seznamuje žáky nejen s jednotlivými skladbami, ale také jejich autory, okolnostmi a dobou vzniku

4.2 Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- vedeme žáka k postupnému převzetí zodpovědnosti za svou práci
- učíme žáka spolupráci v kolektivu, toleranci a vytváření příznivé pracovní atmosféry
- vedeme žáka k diskuzi nad různými problémy, učíme ho vyjadřovat a obhajovat názor vhodnými prostředky
- učitel vede žáky nejen jako pedagog, ale také jako člověk, jde svým chováním a jednáním příkladem
- vyžadujeme, aby žák pravidelně chodil do hodin a také se doma pravidelně připravoval, pomáháme mu tak vytvářet příznivé pracovní návyky
- respektujeme žáka jako osobnost a dáváme mu prostor v pedagogické interakci
- motivujeme žáka prezentací jeho práce, veřejnými vystoupeními, výstavami
- učíme žáka nejen vyslechnout hodnocení druhých, ale také umění zhodnotit svůj výkon realisticky sám
- starší žáci jsou zapojeni při výuce a vystoupení žáků mladších
- pracujeme společně s žákem na jeho pozitivním sebehodnocení
- k žákům přistupujeme individuálně s přihlédnutím k jejich možnostem
- vytváříme pro žáky pracovní prostředí plné spolupráce a nikoliv soupeření
- učitel žáka pozitivně motivuje pochvalou a zájmem o jeho práci

4.3 Strategie pro kompetence kulturní

- motivujeme žáky k zapojení se do kulturního dění ve svém okolí
- motivujeme žáky k návštěvám kulturních akcí, informujeme je o zajímavých událostech v jejich okolí, které zasluhují jejich pozornost, a zároveň vedeme žáky k samostatnému sledování kulturní scény
- pomáháme žákovi s orientací ve vhodném společenském chování a oblékání na různých kulturních akcích
- zapojujeme umění do širších souvislostí historie, vědy atd.
- pečujeme o školní tradice a vedeme žáky k jejich aktivní účasti na nich
- vedeme žáka k tomu, aby své vědomosti a znalosti byl schopen předávat dál
- budujeme společně s žákem základy pro jeho celoživotní pozitivní a aktivní přístup ke kulturnímu dění ve společnosti
- přistupujeme ke každému žákovi s úctou a pěstujeme v něm radost z umění, i když nemá zájem se stát profesionálním umělcem

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

5.1 Studijní zaměření Přípravná hudební výchova

Hravou formou je třeba podchytit zájem dětí o hudbu, poznávat základní prvky hudební řeči. Rozvíjet rytmicko-melodickou hudební představivost, smysl pro tempo, barvu tónů. Neopomíjet pěvecké dovednosti a návyky, seznamovat se se základními hudebními pojmy. Podněcovat instrumentální, pohybové a poslechové činnosti žáků. Vycházíme z okolností a podmínek blízkých dětem (příroda, domov, pohádky). Citlivě usměřujeme žáky k jejich dalšímu studiu na základní umělecké škole.

Učební plán

Předmět	1. rok	1. rok
	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební výchova	2	1
Příprava ke hře na nástroj*		1
Celkem	2	2

**výuka probíhá individuálně nebo ve skupinách 2-3 žáků*

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Žák - dokáže zazpívat dle svých dispozic jednoduchou píseň

- dokáže pohybem vyjádřit hudbu, reagovat na dynamické a tempové změny v proudu hudby
- rytmizuje říkadla pomocí hry na tělo
- pojmenuje při poslechu hudby některé hudební nástroje
- využívá nástroje orffovského instrumentáře k doprovodné hře
- dokáže pojmenovat a rozlišit délky not a pomlky
- orientuje se v notové osnově c1-c2
- rozlišuje kontrastní charakter skladeb (pochod, ukolébavka), tempo, dynamiku

5.2 Vyučovací předmět Hudební nauka

Učební plán

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Hudební nauka*	1	1	1	1	1
Celkem	1	1	1	1	1

**viz učební plány všech studijních zaměření hudebního oboru*

Učební osnovy vyučovacího předmětu

1. ročník

Žák - zná princip tvorby durových stupnic do předznamenání 2 křížků

- zná princip tvorby durových stupnic do předznamenání 2 bé
- zná funkci křížků, béček, odrážky (půltón a celý tón)
- rozpozná zvuky hudebních nástrojů a dle toho určí typ nástroje
- rozlišuje základní dynamická a některá tempová označení
- zvládá jednodušší rytmus 2/4, 3/4, 4/4 (i dle své fantazie)
- čte noty v rozsahu c2-c3
- zná půlovou a čtvrt'ovou notu s tečkou

2. ročník

Žák - ovládá durové stupnice do předznamenání 4 křížků

- ovládá durové stupnice do předznamenání 4 bé
- zná stavbu stupnice a moll
- rozlišuje durovou a mollovou píseň
- zvládá taktování 2/4 a 3/4 taktu
- zná notu a pomlku šestnáctinovou
- pozná triolu
- dokáže pojmenovat základní intervaly
- vytvoří základní intervaly (velké a čisté)
- vytváří základní kvintakord
- zná vybrané historické osobnosti (zařazení do hudebního období, poslech CD, DVD, koncerty)

3. ročník

Žák - ovládá durové stupnice do předznamenání 5 křížků

- ovládá durové stupnice do předznamenání 5 bé
- procvičuje intervaly - malé, zvětšené a zmenšené
- chápe pojem předtaktí
- rozlišuje 3/8 a 6/8 takt
- sestaví obraty základních kvintakordů z durových stupnic
- sluchově rozlišuje současně znějící tóny

4. ročník

Žák - ovládá durové stupnice do předznamenání 6 křížků

- ovládá durové stupnice do předznamenání 6 bé
- určí druhy mollových stupnic
- zdokonaluje dvojhlasý zpěv
- zvládá rytmické přechody - osminová nota: triola
- procvičuje ve skupině rytmický trojhlas
- orientuje se v různých hudebních uskupeních
- chápe princip rozdělení hlasů i hudebních nástrojů do skupin

5. ročník

Žák - zvládá všechny durové stupnice

- zvládá vybrané mollové stupnice
- dokáže zapsat těžší rytmická cvičení
- aktivně poslouchá hudbu
- orientuje se v hudební terminologii
- orientuje se v historii a stylových obdobích hudby
- dokáže vyjádřit svůj názor na znějící hudbu

5.3 Studijní zaměření Hra na klavír

Učební plán

Základní studium I. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1
Čtyřruční hra				1*	1*	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Celkem	2	2	2	3	3	2	2

**dle návrhu učitele a po schválení ředitelem možná čtyřruční hra již v nižších ročnících*

Základní studium II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na klavír	1	1	1	1
Komorní a souborová hra	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2

Učební osnovy:

Přípravné studium

- Žák - dokáže pojmenovat části nástroje
- orientuje se v jednoduchém notovém zápise
 - zahraje jednoduchou píseň
 - dokáže hrát legato

Základní studium I. stupně

1. ročník

- Žák - zná nástroj
- zvládá orientaci na klaviatuře
 - zvládá úhozy legato, staccato, tenuto, portamento
 - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu
 - od počátku pěstuje pevnost prstů a zároveň uvolněnost hracího aparátu

2. ročník

- Žák - hraje stupnici dur v protipohybu
- akordy trojzvuky zvlášť

- zdokonaluje druhy úhozu, dynamiku
- pěstuje samostatnost rukou
- orientuje se s pomocí učitele v notovém zápise

3. ročník

Žák - hraje stupnice v dur v rovném pohybu

- akordy trojzvuky dohromady
- zvládá rychlejší prostorovou techniku
- začíná diferencovat hudební styly- baroko, klasicismus, romantismus
- pěstuje hru z paměti a pěstuje úhozovou, tj tónovou kulturu
- při čtyřruční hře poslouchá spoluhráče, dbá na plynulost projevu a neopravuje chybná místa

4. ročník

Žák - hraje stupnice dur i moll v rovném pohybu

- trojzvuky dohromady
- tříbí prostorovou techniku
- užívá pedalizaci
- rozlišuje hudební styly
- ve čtyřruční hře rozlišuje hru primo (melodie) od secondo (doprovodu)
- hraje s dynamikou a vnímá part svého spoluhráče

5. ročník

Žák - hraje stupnice dur i moll do 4# a 4b

- hraje čtyřzvuky zvlášť
- vylepšuje prstovou techniku
- zvládá frázování, agogiku
- vylepšuje stylovost hry
- pěstuje hru z paměti
- stále vylepšuje úhozovou tónovou diferenciaci a kultivovanost
- čtyřruční hra - zkvalitňuje společnou souhru

6. ročník

Žák - hraje stupnice dur i moll kombinovaně, velký rozklad zvlášť

- čtyřzvuky hraje zvlášť i dohromady

- pěstuje oktávovou techniku
- zařazuje melodické ozdoby
- prohlubuje rozlišování stylů
- čtyřruční hra - reaguje na tempové změny ve společné hře
- umí se orientovat v souhře a notovém zápise pro čtyřruční hru

7. ročník

Žák - hraje stupnice dur i moll kombinovaně a v rychlejším tempu

- čtyřzvuky i velký rozklad dohromady
- vylepšuje techniku, frázování, dynamiku agogiku, stylovost
- pěstuje hru z paměti
- zvládá orientaci v notovém zápise pro čtyřruční hru
- nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu s prvky dynamiky a agogiky
- ve všech složkách hudebního projevu reaguje na svého spoluhráče

Základní studium II. stupně

1. ročník

Student - student upevňuje, rozšiřuje a prohlubuje získané dovednosti a vědomosti, zejména úhozovou tónovou kulturu

2. ročník

Student - student zvládá stále širší a náročnější repertoár

- uplatňuje sluchovou sebekontrolu

3. ročník

Student - orientuje se ve stylovém období i ve formální stavbě skladby a s pomocí učitele pěstuje stylovou interpretaci

4. ročník

Student - nejen hrou, ale i poslechem, četbou a návštěvou koncertů prohlubuje svůj poučený hudební výraz, který pak uplatňuje ve svém vlastním vystoupení

5.4 Studijní zaměření: Hra na housle

Houslista má poměrně široké možnosti uplatnění v sólové i komorní hře, v orchestrech nejrůznějšího typu, v populární hudbě, rockové hudbě atd. Hra na housle je určena především dětem s výborným sluchem a dobrou manuální zručností. Žák se postupně seznamuje se základními prvky hudby v různých historických obdobích až po současnost. Pěstuje se schopnost přizpůsobit se spoluhráčům (komorní hra). Výuka směřuje k tomu, aby se žákům dostalo základního uměleckého vzdělání v oboru a dle svých možností se stali zapálenými hudebníky.

Učební plán

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky 1 hodina týdně

Základní studium I.stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1*	1*	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Celkem	2	2	2	3	3	2	2

**dle návrhu učitele a po schválení ředitelem možná Komorní a souborová hra již v nižších ročnících*

Základní studium II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na housle	1	1	1	1
Komorní a souborová hra	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Přípravné studium

Žák- umí popsat části houslí a smyčce

- umí zaujmout správný postoj při hře
- hraje písně a cvičení na jedné struně

- zvládá vyrovnaný tah smyčce na prázdných strunách
- zvládá postavení levé ruky ve výchozí poloze, osvojí si základní durový prstoklad

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák - zvládá uvolněné držení těla i nástroje

- správně staví prsty na struny
- uvolněně drží smyčec, rovné vedení
- hraje celým smyčcem i krátkými tahy
- hraje jednoduché legato, kontrola intonace
- zvyká si na souhru a hru z paměti

2. ročník

Žák - rozlišuje základní dynamické rozdíly p, mf, f

- využívá legato i s přechodem ze struny na strunu
- stále zdokonaluje správné návyky při držení nástroje
- uvědomuje si pultónové posuny u probíraných prstokladů
- zahraje dur stupnice
- zahraje z listu drobné lidové písně

3. ročník

Žák - zvládá dur a moll prstoklad

- hraje jednoduché dvojzvuky - využití prázdných strun
- zvládá legato, staccato, détaché
- zdokonaluje práci levé ruky - technická cvičení, etudy
- pokračuje v souhře

4. ročník

Žák - dbá na kvalitu tónu, plynulost hry - vědomě uvolněná pravá paže

- umí využívat prstoklad v 1. poloze
- začíná hrát ve 3. poloze - velmi individuální
- využívá naučené smyky, doplňuje smyky v triolách
- seznamuje se s používáním akcentů
- hraje jednodušší tečkované rytmy

- dle svých schopností začíná používat vibrato
- odlišuje dynamické odstíny
- hraje dur a moll stupnice, rozložený kvintakord- různé smykové a rytmické kombinace přes 2 oktávy
- hraje drobnější etudy
- spolupracuje s dalšími nástroji

5. ročník

Žák - pokračuje ve studiu poloh a jejich výměn-zvl. 1. a 3. poloha

- hraje stupnice dur a moll na jedné struně s přechodem do třetí polohy- přehmat, flažolet
- zdokonaluje hru základních smyků, umí je i kombinovat
- hraje skladby většího rozsahu
- odlišuje různorodost skladeb- stará hudba, moderní hudba
- v přednesových skladbách uplatňuje výrazové prostředky a melodické ozdoby- příraz
- dle schopností si osvojuje jednoduché dvojhmaty

6. ročník

Žák - zkvalitňuje výměny poloh

- hraje základní dur stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes tři oktávy
- seznamuje se s pojmem “chromatický postup“
- rozšiřuje řadu melodických ozdob
- hraje náročnější etudy- rychlejší tempo, složitější rytmické kombinace
- hraje z listu jednoduché skladby sólové i komorní
- projeví svůj názor na skladbu

7. ročník

Žák - hraje základní dur a moll stupnice přes tři oktávy - velmi individuální

- upevňuje dosavadní získané návyky a dovednosti
- vnímá tónovou, intonační a rytmickou sebekontrolu
- zkvalitňuje výrazovou stránku houslové hry - dynamika, vibrato, frázování
- interpretuje delší přednesové skladby
- zajímá se o hudební kulturu
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením

Základní studium II. stupně

1. ročník

Student - využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku

- ovládá řadu smyků
- řeší samostatně prstoklady, smyky a výraz při studiu skladby
- je schopen dobré intonační sebekontroly a seznamuje s jednoduchými opravami nástroje

2. ročník

Student - propracovává dvojhmaty a akordy - etudy, přednesové skladby

- ovládá řadu melodických ozdob
- propracovává smyky a jejich kombinace

3. ročník

Student - zdokonaluje technickou stránku hry

- rozvíjí svoji hudební paměť
- zajímá se o hudební současnost
- uplatňuje intonační sebekontrolu

4. ročník

Student - samostatně pracuje s kvalitou tónu

- uplatňuje intonační sebekontrolu
- vyhledává a studuje svůj vlastní repertoár
- je schopen posoudit svůj výkon
- dle svých možností uplatňuje se hudebně i mimo školu

5.5 Studijní zaměření hra na klasickou kytaru

Charakteristika:

Kytara se uplatňuje jako sólový nástroj, jako nástroj v komorní a orchestrální hře. Užívá se i k doprovodu ke zpěvu. Hlavním obsahem výuky je studium hudby různých slohových období. Součástí výuky je i základ doprovodu, tj. hry podle akordových značek. K výuce se přijímají žáci od 7 let (výjimečně i mladší).

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na klasickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1*	1*	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Celkem	2	2	2	3	3	2	2

**dle návrhu učitele a po schválení ředitelem možná Komorní a souborová hra již v nižších ročnících*

Učební osnovy:

1. ročník

Žák - si osvojuje základní návyky hry, držení nástroje a postavení obou rukou

- bezpečně zvládá hru na prázdných strunách, zná názvy prázdných strun a prstů
- umí používat hru tirando i appoyando, hraje střídavým úhozem prstů i, m, popř. A
- dokáže doprovázet jednoduchou píseň pomocí tabulatury
- v pomalém tempu hraje jednohlasé melodie na melodických strunách v rozsahu 1. poloh
- hraje správně v rytmu jednoduché rytmické útvary
- umí zahrát stupnice C, G, D v rozsahu 1 oktávy s využitím prázdných strun
- doprovodí jednoduché písničky ve 3hlasých rozložených akordech dle značek
- začíná s vícehlasou hrou, melodií podloženou basy na prázdných strunách

2. ročník

Žák - hraje jednohlasé melodie na všech strunách v rozsahu 1. polohy

- v návaznosti na látku prvního ročníku zvyšuje kvalitu tónu a plynulost hry
- nacvičuje tóny s posuvkami
- ovládá tóny do 7. pole na 1. struně
- hraje vícehlasé skladby s občasným použitím basových tónů, které neleží jen na prázdných strunách
- pěstuje hudební paměť i představivost
- setkává se s hrou ve 2. poloze
- stupnice probrané v 1. ročníku rozšiřuje o a, e a hraje rytmické varianty a opakované tóny
- různé rytmické figury akordů (bez barré) umí použít v doprovodech

- se připravuje k souhře – zařazením jednohlasých cvičení s doprovodem učitele

3. ročník

- Žák - opakuje a prohlubuje dovednosti z minulých ročníků – zlepšuje přednes, kvalitu tóny, jistotu a čistotu hry
- hraje hmatově dostupná 2 i vícehlasá cvičení, využívajících nejen prázdné struny, ale i bas s účastí levé ruky
 - zvládá hru ve 2. poloze
 - hraje stupnice probrané v minulých ročnících, ale ve 2 oktávách, i varianty
 - zapojuje hru rejstříků (sul tasto, ponticello) a dynamiky (crescendo a decrescendo)
 - umí zahrát vzestupné legato, tlumení tónů. Staccato
 - se věnuje komorní hře – na hodině, v malých kom. souborech nebo v přípravném souboru
 - hraje běžné akordy bez barré rozloženě i úhozově – v kadencích a písničkách, dle možností žáka s vlastním zpěvem
 - poznává skladby menšího rozsahu z různých slohových období

4. ročník

- Žák - navazuje na dovednosti získané v minulých ročnících
- je schopen přiměřené tónové kvality a pracuje na rytmické přesnosti, vyrovnanosti a síle úhozu
 - ve vícehlasé hře více zapojuje více levou ruku na basových strunách
 - vnímá náladu skladby a je schopen ji vyjádřit pomocí dynamiky, agogiky a rejstříků
 - orientuje se na hmatníku v rozsahu 1. a 2. polohy
 - seznamuje se s odlišnostmi v interpretaci skladeb z různých období
 - zvládá doprovod písně s vlastním zpěvem nebo doprovod hrané melodie s použitím základních akordů bez barré, rozloženým i úhozovým způsobem dle akordových značek
 - seznamuje se s typovými stupnicemi na 2 oktávy, cvičí na nich výměny poloh
 - umí zahrát základní kadence v kytarových tóninách
 - umí použít výrazové prostředky staccato, tlumení tónů, vibrato

5. ročník

- Žák - upevňuje návyky a dovednosti získané v minulých ročnících
- získává vyrovnaný tón, nacvičené skladby hraje v rytmu a stálém tempu
 - hraje všechny durové stupnice do dvou oktáv v typových prstokladech
 - orientuje se na hmatníku do 4. polohy (tj. do 7. pražce) na všech strunách

- je schopen vyjádření nálady skladby tempem, dynamikou, rejstříky i agogikou
- z dalších výrazových prostředků používá legáto vzestupné i sestupné a přirozené flažolety dokáže zahrát kratší skladby z paměti
- pěstuje komorní hru
- rozvíjí kultivovaný doprovod, plynule střídá běžně užívané akordy doprovodu, dle možností s vlastním zpěvem, hraje i barré hmatů, střídá různé rytmické figury

6. ročník

Žák - upevňuje návyky a dovednosti získané v minulých ročnících

- kontroluje kvalitu tónu, čistoty hry a vyrovnanost úhozu
- udrží rytmus a stálé tempo, hraje složitější rytmické útvary, rytmy v triolách, tečkách
- hraje durové stupnice do 2 oktáv v typových prstokladech, alespoň 1 typ mollový
- cvičí durovou stupnici (C nebo G) alespoň na 1 oktávu v intervalech 3, 8, 10
- se seznamuje s různými stylovými obdobími a žánry i se skladbami neklasických žánrů (např. flamenco, blues apod.)
- vědomě cvičí přednesové skladby z paměti; zvyšuje se obtížnost a rozsah cvičených skladeb
- pěstuje komorní hru a vědomí kolektivní odpovědnosti při hře v souboru nebo orchestru
- plynule hraje doprovod v různých rytmických figurách, včetně barré hmatů, rozvíjí harmonické cítění

7. ročník

Žák - používá všechny dovednosti získané v minulých ročnících

- hraje vyrovnaným tónem, udrží rytmus a stálé tempo i ve složitějších rytmických kombinacích (v přiměřené obtížnosti)
- posiluje pamětní schopnosti – studuje skladby z paměti vědomě a systematicky, připravuje základ malého repertoáru nacvičených skladeb
- je veden k pohotovosti ve hře z listu
- se účastní sólových i komorních vystoupení a zakončí první cyklus u absolventským vystoupením (u méně zdatných či psychicky labilnějších hráčů závěrečnou zkouškou)
- pěstuje komorní hru (v kytarovém souboru, s jinými nástroji, folkovém souboru apod.)
- hraje doprovody včetně barré hmatů, improvizuje doprovody dle harmonických značek, je schopen píseň transponovat do jiné tóniny

II. stupeň pro žáky, kteří nastupují ve věku od čtrnácti let a neabsolvovali první stupeň v oboru kytara

1. ročník

Student - se seznámí s držením nástroje, postavením obou rukou, názvy prstů, základními pravidly hry

- zvládá čtení notového zápisu v rozsahu e – c₃, zná hodnoty not a pomlky, dynamická znaménka
- hraje jednohlasé melodie v rozsahu 1. polohy
- hraje dvojhlasá cvičení a skladbičky s basy na prázdných strunách
- používá dynamiku k vyjádření nálady skladby
- nacvičí stupnice C, G v rozsahu dvou oktáv
- je schopen zahrát doprovod k písni (s vlastním zpěvem nebo k hrané melodii) dle akordových značek v běžných akordech bez barré hmatů
- uvědomuje si souvislosti mezi akordy (nácvikem kadencí)

2. ročník

Student - se orientuje na hmatníku do 7. pole na všech strunách

- hraje dvouoktávové stupnice C-E, a,d,e a kadence k nim
- hraje doprovody rozloženým i úhozovým způsobem v různých rytmických figurách, používá i barré akordy
- hraje snažší 2-3 hlasé skladby s použitím levé ruky na basových strunách
- snaží se o vyrovnaný, kvalitní tón, rytmickou přesnost, spojování tónů
- nacvičuje vzestupné i sestupné legáto, používá rejstříky
- průběžně si doplňuje znalosti z hudební nauky – kvintový a kvartový kruh, intervaly

3. ročník

Student - se orientuje na hmatníku v rozsahu do 12. pole

- hraje všechny durové stupnice v typových prstokladech na dvě oktávy
- hraje doprovody rozloženým i úhozovým způsobem v různých rytmických figurách, používá i barré akordy, je schopen transpozice písně do jiné tóniny
- je schopen zahrát jednodušší skladbu z tabulatury
- přibírá další technické prvky – tlumení tónů a staccato, vibrato, rasgueado, arpeggio
- hraje skladby ve vícehlasé faktuře obsahující i legáto nebo některé z výše uvedených technik

- vnímá rozdíly ve stylových obdobích a promítá je do své interpretace skladeb
- dále prohlubuje a propojuje své hudebně teoretické znalosti
- zapojuje se do komorní popř. do souborové hry
- dle možností a schopností vystupuje na školních akcích sólově či v komorních uskupeních

4. ročník

Student - se orientuje na hmatníku v celém rozsahu nástroje

- hraje durové stupnice v typech a alespoň jeden mollový typ
- je schopen odvozování barré akordů, seznámí se s typovými kadencemi
- zvyšuje přesnost provedení hraných skladeb i kvalitu tónu
- seznamuje se s literaturou nástroje a stylovými obdobími a rámcově i s kytarovou hudbou jiných žánrů
- alespoň některé z přednesových skladeb nastuduje zpaměti, posiluje vědomé pamětní učení
- zapojuje se do komorní popř. do souborové hry
- dle možností a schopností vystupuje na školních akcích sólově či v komorních uskupeních
- zakončí studium absolventským vystoupením nebo závěrečnou komisionální zkouškou

II. stupeň pro žáky, kteří nastupují ve věku od čtrnácti let a absolvovali první stupeň v oboru kytara

1. ročník

Student - je schopen kontroly kvality tónu, frázování i celkové hudebnosti projevu

- je veden k samostatnosti v tvorbě prstokladů a orientaci v polohách
- si rozšiřuje přehled o kytarové literatuře a historii nástroje
- zvyšuje pohotovost ve hře doprovodů dle značek i ve hře z listu
- postupně hraje skladby náročnější technicky i interpretačně
- je veden k odpovědnosti v kolektivní hře a k veřejnému vystupování

2. ročník

Student - v návaznosti na předchozí studium zdokonaluje techniku a preciznost projevu

- soustavně cvičí techniku (dvouoktávové stupnice v typech dur i moll, chromatické

- stupnice), cvičí nové výrazové prostředky a techniky (tremolo, pizzicato)
- věnuje pozornost kvalitě tónu, frázování, hudebnosti projevu
- je veden k samostatnosti ve studiu skladeb a má jistou míru volnosti k jejich výběru
- dále rozšiřuje rozhled v kytarové literatuře klasické i jiných žánrů
- studuje obtížnější skladby, včetně cyklických skladeb (suite, sonatina, variace apod.)
- některé skladby studuje z paměti a pracuje s detaily, některé prochází pouze orientačně pro zvýšení rozhledu
- v souborové a komorní hře pěstuje cit pro přesnou souhru a disciplínu v kolektivu
- pravidelně vystupuje sólově i komorně, dovolují-li to psychické a talentové předpoklady

3. ročník

- Student - se v návaznosti na předchozí studium zaměřuje na nedostatky v kytarové technice a jejich vědomé odstraňování
- cvičí stupnice v rozsahu minulého ročníku v rychlejších tempech
 - doplňuje technická cvičení různými etudami klasickými i soudobými
 - podobně jako v předcházejících ročnících hraje náročnější skladby s využitím různých technických prvků
 - snaží se o samostatné vyhledání hmatů v polohách a vede dialog o možnostech různých způsobů hry některých míst – prstokladově, v různých polohách, s využitím prázdných strun či raději použití obtížnějšího hmatu apod. z pohledu nejen snadnosti provedení, ale též s přihlédnutím ke zvukovému efektu
 - může směřovat i k méně klasickým žánrům, složitějším doprovodům, k písňím různého žánru, vlastním aranžím
 - se věnuje komorní hře, popř. v souborové či orchestrální hře, kde by mu měly být svěřovány obtížnější a důležitější party
 - pravidelně veřejně vystupuje na úrovni dle psychické odolnosti a připravenosti

4. ročník

- Student - používá všechny dovednosti a techniky probrané v předchozím studiu předchozí
- zakončí studium absolventským vystoupením a jemu předcházející přípravou (není-li žák sólového veřejného vystoupení schopen, může absolvovat i v komorním uskupení, popř. vykonat závěrečnou komisionální zkoušku).
 - je veden k samostatnosti ve všech ohledech, tak, aby získané hudební vzdělání mohl

ve svém životě dále uplatnit jako amatérský hudebník, popř. na ně navázat ve svém dalším studiu

5.6 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje

Ve hře na elektronické klávesové nástroje se žáci učí hře na moderní současný nástroj, který poskytuje bohaté uplatnění. Na tomto nástroji lze uplatnit prvky klavírní i varhanní. Nástroj je přizpůsoben k použití široké veřejnosti, vede jak k hudebnímu vývoji amatérů, ale profesionálů, využívá akordových značek a multimédií.

Učební plán

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let - 1 hodina týdně

Základní studium I.stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na EKN	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1*	1*	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Celkem	2	2	2	3	3	2	2

**dle návrhu učitele a po schválení ředitelem možná Komorní a souborová hra již v nižších ročnících*

Základní studium II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na EKN	1	1	1	1
Komorní a souborová hra	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2

Učební osnovy

Přípravné studium

- Žák - dokáže popsat nástroj a základní pravidla péče o nástroj
- hravou formou používá základní postavení rukou na klaviatuře
 - využívá základní úhozy pro hru na elektronický klávesový nástroj
 - reprodukuje jednoduché melodie dle sluchu, popř. z listu v rozsahu jedné oktávy
 - využívá základní návyky a dovednosti (správné sezení a uvolnění rukou)

Základní studium I. stupně

1. ročník

- Žák - dokáže hrát všemi prsty
- uvědomuje si hru konkrétních tónů, dokáže je přečíst
 - je připraven ke hře stupnic (podkládání palce)
 - dokáže zahrát jednoduchou lidovou píseň (v durových tóninách) a doprovodit základními akordy
 - umí rozlišit základní druhy tempa (rychle, pomalu)
 - ovládá základní typy artikulace (legato, tenuto)

2. ročník

- Žák - zvládne zahrát durovou stupnici a akordy harmonické a melodické každou rukou zvlášť
- dokáže hrát podle akordových značek
 - hraje jednoduché lidové písně z listu
 - má přehled o základních zvukových barvách
 - zvládá dle svých možností hru s doprovodem se základními rytmy
 - je schopen spolehlivosti a jistoty při veřejném vystupování

3. ročník

- Žák - orientuje se podle svých schopností v melodické i doprovodné části nástroje
- zvládá synkopické rytmy, trioly, tečkované rytmy v rychlejších notách
 - samostatně volí ve zvukovém rejstříku a výběru stylu
 - orientuje se v jednotlivých sekcích nástroje

- používá formální části doprovodu (intro, ending, fill-in)
- zvládá a seznamuje se s dalšími hudebními styly (beat, pop, disco)

4. ročník

Žák - zvládá dle svých individuálních možností všechny durové stupnice a akordy

- používá hru i v basovém klíči
- hraje skladby různého charakteru a používá větší škálu typů automatického doprovodu
- je schopen samostatnosti v domácí přípravě
- dokáže kriticky zhodnotit svůj výkon

5. ročník

Žák - hraje stupnice v protipohybu a tříhlasý kvintakord s obraty harmonicky a melodicky

- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- je schopen výrazové a technické hry (pohyblivost prstů, skoky, vícehlasá hra)
- využívá plný rozsah nástroje
- na vybraných skladbách rozvíjí smysl pro tempo, správné frázování a základní změny (ritardando, accelerando)

6. ročník

Žák - umí rozpoznat žánrové kategorie a přiřazení jednotlivých zvuků k těmto kategoriím: (vážná hudba, country, jazz, rock...)

- ovládá dovednosti v klavírní hře
- je schopen vyjádřit a vnímat náladu hraných skladeb
- používá rytmicky náročnější doprovody a funkce
- hraje stupnice durové v rovném pohybu, kvintakordy s obraty

7. ročník

Žák - využívá interpretační dovednosti výběrem skladeb složitějšího charakteru, skladeb jazzových či alternativních žánrů s důrazem na harmonickou a melodickou přesnost provedení, správného výběru zvukového rejstříku

- zvládá obtížnější klavírní skladby
- hraje durové i mollové stupnice, kvintakordy s obraty
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením

Základní studium II. Stupně

1. ročník

Student - tvoří si repertoár z oblasti klavírní nebo varhanní i z dalších žánrů

- uplatní všechny získané dovednosti a vědomosti při studování repertoáru
- ovládá hru melodických ozdob
- v doprovodu využívá všechny akordy, hraje podle akordových značek

2. ročník

Student - zvládá všechny stupnice

- dokáže samostatně tvořit prstoklad
- interpretuje náročnější skladby různých stylových období
- používá sluchovou sebekontrolu, umí hodnotit výkony své i druhých

3. ročník

Student - samostatně uplatňuje získané dovednosti a vědomosti při studování repertoáru

- dle individuálních dispozic vystupuje
- tvoří si repertoár dle své volby a schopností
- v doprovodu využívá všechny akordy

4. ročník

Student - zajímá se o nové trendy a styly

- má vlastní názor na interpretaci skladeb různých období a žánrů
- využívá všechny své znalosti a dovednosti k vyjádření svých představ při studování skladeb
- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby

5.7 Studijní zaměření Hra na akordeon

Akordeon zaujímá vedle klasických nástrojů významné místo. Je to přenosný, vícehlasý nástroj, který plní v hudebním životě jak funkci samostatného sólového nástroje, tak nástroje doprovodného a souborového. Vzhledem k ostatním nástrojům je nástrojem poměrně mladým. V dnešní době se interpret neobejde bez dokonalého zvládnutí výrazových možností nástroje, technické vyspělosti obou rukou a dokonalé měchové techniky. Cílem

je především rozvíjet osobnost dítěte, jeho hudební představivost, muzikálnost a zájem o hru na tento nástroj. Do výuky jsou také zahrnuty návštěvy a účinkování na koncertech a interních i mimoškolních vystoupení.

Učební plán

Přípravné studium: formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně.

Základní studium I.stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1*	1*	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Celkem	2	2	2	3	3	2	2

**dle návrhu učitele a po schválení ředitelem možná Komorní a souborová hra již v nižších ročnících*

Základní studium II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na akordeon	1	1	1	1
Komorní a souborová hra	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2

Učební osnovy

Přípravné studium

- Žák - zvládá správně základní funkci měchu
- ovládá správné návyky (postavení nástroje a jeho rozdělení)
 - ovládá postavení pravé ruky
 - orientuje se v pětiprsté poloze
 - zvládá jednoduché písně v pravé ruce

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák - orientuje se na hmatníku v pětiprsté poloze

- ovládá čtení not v houslovém klíči
- zahájí a ukončí hru - měchová technika
- znalost základních basů a akordů (C, G, D, F)
- ovládá souhru obou rukou a hru z listu v pětiprsté poloze
- rozlišuje základní dynamiku a druhy tempa
- příprava na hru stupnic – podklad palce

2. ročník

Žák - využívá získaných dovedností (správné sezení, držení nástroje, postavení a uvolnění rukou)

- ovládá tečkovaný rytmus, synkopy
- ovládá vedení měchu a tvoření tónu
- znalost dalších základních a pomocných basů
- ovládá dle svých možností stupnici v rozsahu jedné oktávy s akordy harmonickými a melodickými
- hraje tenuto, legato, staccato

3. ročník

Žák - umí zahrát durové stupnice a akordy do 4# a 4b v rovném pohybu

- je schopen sebekontroly a hodnocení
- dvojhmaty v pravé ruce
- dle svých možností se orientuje v melodické i doprovodné části
- tvoří harmonické doprovody
- ovládá měchovou techniku, dynamiku i tempo

4. ročník

Žák - ovládá melodické ozdoby: příraz, nátryl

- tvoří jednoduchý doprovod k písním
- umí využít dosud získané dovednosti a vědomosti ke správnému nastudování skladeb
- ovládá artikulaci - měchovou i prstovou
- zapojuje se do komorní hry

- věnuje zvýšenou pozornost hudbě lidové a taneční a snaží se o její kultivovaný projev
- hraje stupnice durové a akordy harmonické a melodické dohromady

5. ročník

- Žák - durové stupnice hraje v rozsahu dvou oktáv dohromady, kvintakord tříhlasý s obraty
- umí samostatně pracovat s měčem
 - zapojuje se do komorní a souborové hry dle možností akordeonové třídy a svých
 - ovládá technickou, tempovou, rytmickou a dynamickou stránku hry
 - prohlubuje rejstříkovou techniku schopností
 - je veden ke spolehlivosti a jistotě na veřejném vystupování

6. ročník

- Žák - dle svých možností zahraje těžší a náročnější skladby různého žánru
- zvládá měchovou techniku ve stupnicích, akordech, etudách a přednesových skladbách
 - ovládá souborovou hru
 - umí zahrát správně polyfonní skladby
 - hraje z listu jednodušší skladby
 - hraje všechny durové stupnice v rovném pohybu a protipohybu, kvintakordy s obraty

7. ročník

- Žák - ovládá prstovou techniku levé i pravé ruky
- hraje v terciích i sextách
 - výborně ovládá měchovou techniku
 - umí se začlenit do souborové hry
 - je samostatný, technicky vyspělý, umí kriticky ohodnotit svůj vlastní výkon
 - ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením
 - hraje durové i mollové stupnice a kvintakordy s obraty
 - pěstuje hru z listu

Základní studium II. stupně

1. ročník

- Student - využívá všechny získané znalosti a dovednosti k nastudování skladeb
- správně interpretuje nastudované skladby

- zdokonaluje prstovou a měchovou techniku
- aktivně se podílí na výběru skladeb

2. ročník

- Student - zvládá měchovou techniku - měkké a ostré nasazení, ukončení, obrat měchu bez dynamické změny
- tvoří si repertoár dle svých preferencí
 - formuluje a vyjadřuje vlastní názor při interpretaci skladeb různých období a žánrů

3. ročník

- Student - využívá nehlučné rejstříkování
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů
 - je schopen aktivního poslechu hudby a umí vyjádřit svůj názor
 - tvoří si repertoár pro využívání svých dovedností

4. ročník

- Student - ovládá nástrojovou a měchovou techniku
- využívá všechny získané vědomosti a dovednosti
 - ovládá frázování a práci s tónem
 - samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu a při interpretaci rozvíjí její přednesovou stránku

5.8 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Učební plán

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let - 1 hodina týdně

Základní studium I.stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1*	1*	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Celkem	2	2	2	3	3	2	2

**dle návrhu učitele a po schválení ředitelem možná Komorní a souborová hra již v nižších ročnících*

Základní studium II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1
Komorní a souborová hra	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2

Učební osnovy

Přípravné studium

Žák - ví, jak a z jakých částí je nástroj složen, jak se má držet a jak se na něj hraje

- dovede opakovat po učiteli lehké rytmické i melodické útvary bez znalosti not
- zahrát jednoduchou píseň podle sluchu
- ovládá hmaty a noty v rozsahu jedné oktávy
- umí správně dýchat, hrát na nástroj formou hry

Základní studium I. stupně

1. ročník

- Žák
- umí zahrát lidovou píseň z paměti
 - správným způsobem nasazuje
 - správně drží nástroj a správně dýchá
 - dovede dobře ovládat nástroj
 - hraje legáto i nasazovaně v mírném tempu

2. ročník

- Žák - umí zahrát stupnice a akordy do 1# a 1b
- zahraje jednoduchou skladbu z listu
 - umí pracovat s dechem a jazykem
 - dovede hrát v duu

3. ročník

- Žák - orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech
- využívá tempová znaménka
 - hraje z listu
 - dovede pracovat s dechem
 - dokáže hrát v triu, duu, s klavírem
 - správně frázuje

4. ročník

- Žák - umí zahrát stupnice + akordy do 2# a 2b
- předvede delší přednesovou skladbu
 - hraje staccato v rychlém tempu
 - samostatně pracuje s dynamikou
 - dovede hrát v duu, triu

5. ročník

- Žák - ovládá stupnice + akordy do 3# a 3b
- samostatně pracuje s dynamikou
 - používá základní melodické ozdoby
 - je schopen zahrát i v souboru
 - umí hrát na altovou nebo tenorovou flétnu

6. ročník

- Žák - zvládá těžší prstová cvičení
- dovede hrát z listu
 - umí samostatně nastudovat zadanou skladbu
 - využívá dynamiku a tempová rozlišení
 - dovede hrát v souboru

7. ročník

- Žák - vnímá náladu skladby a interpretuje jí
- dovede zahrát plynule stupnice + akordy
 - zvládá hru z listu
 - uplatňuje znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
 - umí tvořit kvalitně tón, barvu tónu
 - ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením

Základní studium II. stupně

1. ročník

- Student - na základě všech svých doposud získaných znalostí a dovedností umí a dokáže uplatnit všechny technické i výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- dokáže věnovat patřičnou péči svému nástroji a zvládá samostatně řešit technické problémy spojené s údržbou nástroje

2. ročník

- Student - s jistotou se orientuje v notovém zápisu, hledá svůj osobitý výraz při studiu a interpretaci dané skladby, aktivně vyhledává skladby i podle svého výběru
- umí tvořit, čárka, rozlišovat kvalitu a barvu tónu, dokáže sám správně najít ve skladbě vhodné nádechy, tak aby neporušil hudební fráze

3. ročník

- Student - využívá plně výrazových a tempových prostředků, dynamické škály svého nástroje, zvládá i použití vibráta frulata dvojitého staccato
- prohlubuje dále dechovou techniku frázování, artikulace při hře stupnic a akordů, uplatňuje získané dovednosti při hře přednesových skladeb různých žánrů

4. ročník

- Student - orientuje se v různých slohových obdobích, rozlišuje je a dovede samostatně nastudovat přednesovou skladbu
- podle svých možností se aktivně účastní hry v komorních souborech a je schopen se podílet na vytváření výrazu interpretovaných skladeb

5.9 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Učební plán

Základní studium I. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1*	1*	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Celkem	2	2	2	3	3	2	2

**dle návrhu učitele a po schválení ředitelem možná Komorní a souborová hra již v nižších ročnících*

Základní studium II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1
Komorní a souborová hra	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2

Učební osnovy

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák - si osvojuje základní dechové návyky bráničního dýchání

- je seznámen s nástrojem a jeho stavbou
- ovládá správné držení nástroje, polohu rukou, funkci prstů, rtů a jazyka
- zvládá tvoření tónu
- využívá tónový rozsah $c^1 - c^2$
- hraje jednoduché písně a melodie

2. ročník

Žák - prodlužuje plynulý výdech

- hraje portamento, legato, staccato
- využívá tónový rozsah $c^1 - g^2$
- hraje stupnice v rozsahu jedné oktávy a T^5 ve velkém rozkladu

- hraje jednoduchá technická cvičení a etudy
- zahraje jednoduchou píseň nebo melodii z paměti
- hraje jednoduchá dueta spolu s vyučujícím

3. ročník

Žák - hraje se zřetelem na kvalitu tónu

- využívá tónový rozsah $c^1 - c^3$
- hraje stupnice do 3^{\flat} a 3^b v rozsahu dvou oktáv, T^5 ve velkém rozkladu a v obratech z paměti
- využívá základní dynamiku (p,f)
- hraje přednesové skladby s doprovodem jiného nástroje
- se prezentuje při veřejném vystoupení
- se orientuje ve složitějších rytmických modelech (tečkovaný rytmus, synkopa)

4. ročník

Žák - hraje s důrazem na kvalitu a intonační čistotu tónu

- hraje technicky obtížnější etudy
- používá složitější dynamiku a základní melodické ozdoby
- rozšiřuje tónový rozsah do g^3
- hraje stupnice do 4^{\flat} a 4^b v rozsahu dvou oktáv, T^5 ve velkém rozkladu a obratech a D^7 ve velkém rozkladu
- ovládá stabilní brániční dýchání
- naladí nástroj s pomocí učitele

5. ročník

Žák - hraje kultivovaným tónem, zlepšuje kvalitu nasazení

- hraje vibrato
- ovládá chromatické postupy přes celý rozsah nástroje ($c^1 - c^4$)
- hraje dvojité staccato
- hraje stupnice do 5^{\flat} a 5^b , T^5 , D^7 a zm^5 v celém rozsahu nástroje
- samostatně naladí nástroj
- interpretuje skladby různého stylového období
- rozšiřuje výrazové prostředky, používá agogiku, dynamiku

6. ročník

Žák - ovládá dokonalejší prstovou techniku hry, hru vibrato a dvojité staccato

- se prezentuje v souborech různého složení a zaměření
- uplatňuje své dosavadní znalosti a schopnosti k samostatnému nastudování skladeb
- hraje obtížnější rytmické a artikulační modely
- má cit pro dynamické a rytmické změny v rámci skladby
- hraje stupnice do 6^b a 6^b v celém rozsahu nástroje, T⁵, D⁷ a zm⁷ v rozkladu i obratech

7. ročník

Žák - je technicky zdatný, orientuje se v různých hudebních stylech

- je pohotový při hře z listu
- hraje kvalitním tónem a má uvolněný nátisk ve všech polohách nástroje
- používá složitější melodické ozdoby
- samostatně nastuduje přiměřené skladby vybrané učitelem
- hraje všechny stupnice, T⁵, D⁷ a zm⁵ v celém rozsahu nástroje ve velkém rozkladu a obratech
- využívá svých dosavadních znalostí a dovedností při prezentaci hry na veřejnosti

Základní studium II. stupně

1. ročník

Student - ovládá kvalitní nasazení, uvolnění a odlehčení nátisku

- hraje chromatické postupy v rychlejším tempu přes celý rozsah nástroje
- disponuje samostatností a pohotovostí při hře
- používá výrazové prostředky, melodické ozdoby, hru vibrato
- se bezpečně orientuje v notovém zápise
- propojuje teoretické znalosti z HN s hrou na nástroj
- hraje všechny stupnice, T⁵, D⁷ a zm⁵ v celém rozsahu nástroje ve velkém rozkladu a obratech

2. ročník

Student - samostatně naladí nástroj

- se zapojuje do různých komorních, souborových nebo orchestrálních seskupení
- používá všechny artikulační prvky dle svých technických možností

- používá dosavadní schopnosti a dovednosti k dalšímu hudebnímu rozvoji
- hraje všechny stupnice, T⁵, D⁷ a zm⁵ v celém rozsahu nástroje ve velkém rozkladu a obratech

3. ročník

Student - řeší samostatně problematiku nástrojové techniky a výraz při nácviu a interpretaci skladeb

- je schopen sebekontroly, má intonační jistotu
- hraje všechny stupnice, T⁵, D⁷ a zm⁵ v celém rozsahu nástroje ve velkém rozkladu a obratech

4. ročník

Student - disponuje kvalitou tónu ve všech polohách nástroje a přiměřenou prstovou technikou

- hraje všechny stupnice, T⁵, D⁷ a zm⁵ v celém rozsahu nástroje ve velkém rozkladu a obratech
- technicky i hudebně nastuduje vybranou skladbu
- má vlastní odůvodněný názor na hudební interpretaci
- je všestranně připraven pro účast na kulturním životě

5.10 Studijní zaměření Hra na klarinet

Přestože je klarinet historicky "mladý" nástroj, má své nezastupitelné místo - díky svému velkému rozsahu (4 oktávy) - v sólové i komorní hře. Je standardní součástí komorních, dechových a symfonických orchestrů, hraje důležitou roli v mnoha hudebních žánrech - folklor, klasická a populární hudba, swing, jazz až k dnešním moderním stylům.

Učební plán

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let - 1 hodina týdně

Základní studium I.stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1*	1*	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Celkem	2	2	2	3	3	2	2

**dle návrhu učitele a po schválení ředitelem možná Komorní a souborová hra již v nižších ročnících*

Základní studium II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na klarinet	1	1	1	1
Komorní a souborová hra	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Přípravné studium

- Žák - popíše části nástroje a péči o něj
- definuje nátiskové návyky a základy techniky hry na klarinet

Základní studium I. stupně

1. ročník

- Žák - ovládá stručně historii nástroje (vznik, vývoj)
- umí popsat části nástroje a jak s nástrojem zacházet (složení, rozložení, péče o nástroj)
- ovládá základní návyky a dovednosti nátiskové
- ovládá základní technické prvky hry
- zahraje legato a détaché v rozsahu e-g2
- hraje durové stupnice s 1#, 1b a kvintakordy v daném rozsahu z paměti
- v daném rozsahu zahraje národní písně z paměti

2. ročník

- Žák - umí rozlišovat základní dynamické odstíny (p-mf-f)
- hraje v rozsahu e-c3

- ovládá v daném rozsahu stupnice a kvintakordy do 2#, 2b z paměti
- zvládne jednoduchou přednesovou skladbu
- zahraje s druhým nástrojem jednoduché skladby

3. ročník

- Žák
- ovládá dynamické, rytmické a agogické prvky
 - podle individuálních schopností hraje v rozsahu e-f3
 - ovládá legato, détaché a staccato
 - ovládá durové stupnice a kvintakordy do 3#, 3b
 - orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu
 - podle individuálních schopností zahraje z paměti jednoduchou skladbu
 - zvládá hru s dalším nástrojem (národní písně, jednoduché skladby)

4. ročník

- Žák
- ovládá dur a moll stupnice do 4#, 4b a chromatickou stupnici
 - ovládá obraty akordů
 - interpretuje podle svých schopností různá slohová období včetně soudobé hudby
 - ovládá jednoduché melodické ozdoby a hru z listu podle svých individuálních schopností

5. ročník

- Žák
- ovládá stupnice dur a moll do 5#, 5b a chromatickou stupnici
 - ovládá obraty akordů i v artikulacích
 - zvládá frázování v klasické hudbě podle svých individuálních schopností

6. ročník

- Žák
- ovládá stupnice dur a moll do 6#, 6b
 - ovládá chromatickou stupnici
 - ovládá kvintakordy, dominantní septakordy v obratech a v artikulacích
 - využívá výrazové a technické schopnosti
 - hraje skladby různých stylů podle svých individuálních schopností
 - ovládá základy transpozice

7. ročník

Žák - ovládá všechny dur a moll stupnice, chromatickou stupnici

- ovládá kvintakordy, dominantní septakordy a zmenšené septakordy v obratech a v artikulacích
- orientuje se v hudebních obdobích, stylech a žánrech
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních
- ukončí I. stupeň studia veřejným vystoupením

Základní studium II. stupně

1. ročník

Student - na základě všech svých získaných znalostí a dovedností dokáže uplatnit všechny technické i výrazové prostředky v celém rozsahu nástroje

- dokáže věnovat patřičnou péči svému nástroji a zvládne samostatně řešit technické problémy s ním spojené

2. ročník - s jistotou se orientuje v notovém zápisu, hledá svůj osobitý výraz při studiu a interpretaci dané skladby, aktivně vyhledává skladby i podle svého výběru

- umí vytvořit, rozlišovat kvalitu a pracovat s barvou tónu, sám dokáže najít ve skladbě vhodně nádechy tak, aby neporušit hudební fráze

3. ročník

Student - využívá plně výrazových a tempových prostředků, dynamické škály svého nástroje vertikálně i horizontálně, dokáže užít technické prostředky jako glissando a dvojité staccato dle svých možností

- prohlubuje dále dechovou techniku frázování, artikulace při hře stupnic

4. ročník

Student - orientuje se v různých slohových obdobích, rozlišuje mezi jednotlivými obdobími a jejich skladebnou technikou, dokáže samostatně nastudovat vybranou přednesovou skladbu a využít v ní výrazových i technických prostředků hry

- podle svých možností se aktivně účastní hry v komorních a orchestrálních uskupeních, využívá všech svých dovedností, podílí se na vytváření a obohacení výsledného tvaru interpretovaných skladeb
- ukončí studium ZUŠ veřejným vystoupením

5.11 Studijní zaměření hra na trubku

Charakteristika

Trubka je žesťový dechový nástroj. Má široké využití. Výuka na trubku začíná obvykle v 10 letech, výjimečně i dříve, podle fyzické vyspělosti žáka.

Žák, který dostatečně zvládne základy hry na trubku, má možnost uplatnit získané vědomosti v různých hudebních souborech, například v dechovém nebo symfonickém orchestru a dále také v jazzových nebo bigbandových souborech. Tuto dovednost využije i v populární hudbě.

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1*	1*	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Celkem	2	2	2	3	3	2	2

**dle návrhu učitele a po schválení ředitelem možná Komorní a souborová hra již v nižších ročnících*

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

1. ročník

Žák - zvládá nástroj a ovládá jeho funkčnost

- umí základní návyky, nasazení nátrubku na rty
- hraje na nátrubek podle tónů zahraných na klavíru
- zvládá postoj při hře, držení nástroje
- zná základy dechové techniky (nádech – zadržení – výdech)
- vytvoří správné posazení nátrubku na rtech(nátisk)
- hraje v rozsahu malé a – a1

2. ročník

Žák - dodržuje správné návyky: klidný nádech, prodloužený výdech, držení nástroje, nasazování tónů (tá, tý, dá)

- hraje v základních notových hodnotách (celá, půlová, čtvrt'ová) a zvládá jednoduchý tečkovaný rytmus
- osvojil si hru tenuto, legato
- zvládá základní péči o nástroj, umí pojmenovat jednotlivé části nástroje
- osvojil si techniku správného dýchání, nátiskovou techniku a ovládá princip správného tvoření tónu
- dokáže zahrát nejjednodušší lidové písně, příp. snadné skladbičky dle svých individuálních možností a schopností
- hraje v rozsahu a – c2

3. ročník

Žák - zvládne nádechy z bránice a tvoření tónu, nasazení tónu, usazení správného posazení nátrubku na rtech

- zahraje známé písně podle sluchu;
- má upevněnou intonační jistotu při hře v celém zvládnutém rozsahu;
- chápe metroritmické vztahy, rozezná základní délkové a výškové hodnoty not i pomlk a dokáže je prakticky uplatnit při hře;
- dokáže zahrát dynamiku p – f a chromatiku ve zvládnutém rozsahu;
- dokáže zahrát nejjednodušší lidové písně, příp. snadné skladbičky dle svých individuálních možností a schopností;
- hraje v rozsahu a – c2

4. ročník

Žák - zvládne základní péči o nástroj a jeho údržbu, mazání, aby píсты byly plně funkční

- využívá všechny zvládnuté základní návyky – postoj při hře, držení nástroje a nasazení nátrubku na rty
- dokáže zvládnout nádechy z bránice, nátisk a tvoření tónu, nasazení tónu jazykem a má hezky otevřený tón
- zvládá nácvik prvních retních vazeb a artikulace (legato, staccato, portamento)
- dokáže se orientovat v notovém zápisu a jeho rytmickém členění
- zahraje jednoduchou skladbu s klavírním doprovodem a získá tak zkušenosti v hraní před veřejností

5. ročník

Žák - využívá a prohlubuje získané návyky, usazování nátisku, zejména zlepšuje kvalitu tónu a nasazení, zdokonaluje prstovou techniku

- rozšíří tónový rozsah do h3 (podle individuálních schopností)
- umí rozlišovat základní dynamické odstíny a způsoby frázování
- používá základní melodické ozdoby (nátryl, trylek)
- uplatňuje své získané znalosti a schopnosti v komorní či souborové hře
- stupnice dur + moll do 4 křížků a béček, tónické a dominantní akordy s obraty po 4

6. ročník

Žák - prohlubuje návyky a zdokonaluje dovednosti z předchozích ročníků, zejména kvalitu tónu, nátiskovou jistotu a prstovou techniku;

- ovládá běžně používané hmaty v rozsahu od fis do c3;
- používá základní hudební výrazové prostředky;
- orientuje se v notovém zápisu;
- využívá plně výrazových a tempových prostředků, dynamických rozsahů svého nástroje stupňovitě i terasovitě, orientuje se v prostředcích moderní techniky a dokáže podle svých možností tyto prostředky zapojit do své hry na nástroj – např. glissando, dvojité staccato;
- používá dechovou techniku, frázování a artikulační techniku při hře všech stupnic dur i moll včetně příslušných kvintakordů, septakordů a jejich obrátů

7. ročník

Žák - hraje kvalitním tónem s čistým nasazením v celém zvládnutém rozsahu;

- používá minimální tlak nátrubku na rty, má zvládnutou techniku bráničního dýchání;
- orientuje se samostatně v notovém zápise a samostatně dokáže nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu;
- dokáže vyjádřit náladu skladby pomocí výrazových prostředků;
- dokáže podle svých možností tyto prostředky zapojit do své hry na nástroj – např. glissando, dvojité a trojitě staccato
- nastuduje přednesovou skladbu na absolventské vystoupení

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák - uplatňuje a dále rozvíjí dovednosti a znalosti z předchozího studia;

- ovládá základní údržbu nástroje – péče o píсты (ventily) atd.;
- je samostatný při studiu skladeb – řešení technických problémů i využití výrazových prostředků;

2. ročník

Žák - hraje všechny stupnice dur/moll + akordy tónické, dominantní, zmenšené na 7. stupni a zvětšené na 3. stupni v obrazech po 4 + velké rozklady

- transpozice – do C, D;
- dokáže nastudovat vybranou přednesovou skladbu a využít v ní výrazových i technických prostředků hry, využívá při tom i svých posluchačských zkušeností,

3. ročník

Žák - zvládá hru stupnicových obrátů

- využívá je pro procvičování pentatonických a bluesových stupnic, též při hře vybraných etud a přednesových skladeb různých stupňů obtížnosti podle svých individuálních schopností a dovedností
- osvojil si základy swingové artikulace
- podílí se na vytváření a obohacování výsledného společného zvuku i výrazu interpretovaných skladeb

4. ročník

Žák - se zajímá o svůj nástroj, o jeho historii a uplatnění v žánrech, má své vzory mezi současnými špičkovými trumpetisty

- orientuje se v různých slohových obdobích, rozlišuje mezi jednotlivými obdobími a jejich skladebnou technikou

5.12 Studijní zaměření - Sólový zpěv

Charakteristika předmětu:

Zpěv je nejpřirozenějším hudebním projevem člověka. Je nejstarším hudebním nástrojem, který i v době minulé sloužil člověku k vyjádření radosti, bolesti a jiných citových hnutí.

Žák se v průběhu studia učí zacházet s hlasem, aby se mu stával prostředníkem k obsahovému a emocionálnímu vyjádření hudby. Cílem výuky sólového zpěvu je kultivovaný pěvecký projev uplatňovaný ve vokální hudbě všech stylových období a žánrů podle schopností a zaměření žáků.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1
Skupinová interpretace				1*	1*	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Celkem							

**Do předmětu Skupinová interpretace mohou být zařazeni žáci i v nižším ročníku.*

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Sólový zpěv	1	1	1	1
Skupinová interpretace	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2

Učební osnovy - Sólový zpěv

Přípravné studium

Žák - při zpěvu přirozeně stojí

- zazpívá jednoduchou lidovou nebo dětskou píseň
- při motivovaných dechových cvičeních předvede nádech a prodloužený výdech

Základní studium I. stupeň

1. ročník

Žák - je schopen správného a přirozeného držení těla

- zvládá jednoduchá intonační cvičení v možnostech svého hlasového rozsahu
- zazpívá jednoduché lidové a umělé písně

2. ročník

Žák - umí uplatnit správné držení těla a hluboký nádech

- dbá na správnou artikulaci
- z paměti a bez doprovodu zazpívá jednoduchou píseň
- uplatňuje intonační a rytmické cítění na úrovni své vyspělosti

3. ročník

Žák - podle stupně vyspělosti uplatňuje dechové návyky

- rozšiřuje si hlasový rozsah podle svých možností
- zpívá písně ve svém přirozeném rozsahu, volně nasazuje tóny, dbá na čistou intonaci a správnou artikulaci
- rozlišuje základní výrazové prostředky

4. ročník

Žák - při zpěvu zapojuje žeberně-brániční dýchání

- vědomě uplatňuje opřené nasazení tónu
- využívá získané vědomosti a technické prvky potřebné k zvládnutí náročnějších lidových a umělých písní
- využívá výrazové prostředky k vyjádření charakteru skladby

5. ročník

Žák - podle stupně vyspělosti ovládá techniku zpěvu, dech, rytmus i dynamiku

- zpívá hlasová cvičení v rozšířeném hlasovém rozsahu s vyrovnanými hlasovými rejstříky
- seznamuje se s různými styly a žánry vhodným výběrem písní
- zpívá podle schopností náročnější umělé písně
- zpívá snadný dvojhlas

6. ročník

Žák - zpívá hlasová cvičení v celém svém hlasovém rozsahu

- uvědoměle využívá získané pěvecké návyky
- zpívá písně různých stylů a žánrů podle svých hlasových možností
- učí se samostatně nastudovat pěvecký part

7. ročník

Žák - vyrovnává hlas v celém svém rozsahu podle svých možností

- zpívá pestrá hlasová cvičení procvičující akordy, stupnice, intervaly v různých obměnách
- využívá získané znalosti a dovednosti při interpretaci různých žánrů
- orientuje se ve vícehlasých skladbách
- využívá adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudbě i textu

Základní studium II. stupeň

1. ročník

Student - využívá znalostí a dovedností získaných na I. stupni studia

- vyrovnává vokály na pestrých hlasových cvičeních
- interpretuje skladby podle svých schopností a zaměření
- podílí se na výběru repertoáru

2. ročník

Student - podle svých schopností propojuje hlavovou a hrudní rezonanci s cílem vybudovat jednotný registr

- zpívá lehce a uvědomuje si měkké nasazení tónů
- správně volí výrazové prostředky k vyjádření charakteru skladby
- je schopen zpívat nastudované skladby s doprovodem jiných nástrojů
- uplatní svou znalost pěveckých technik při interpretaci skladeb různých období i žánrů

3. ročník

Student - aktivně využívá získané dovednosti ve skladbách přiměřené obtížnosti

- inspiruje se poslechem předních vokálních interpretů
- ovládá zpěv plynulé kantilény s ohledem na vedení a dodržování hudebních frází
- samostatně nastuduje píseň a zvolí vhodný způsob interpretace

4. ročník

Student - uplatňuje samostatně všechny nabyté znalosti a dovednosti

- vyrovnává vokály na pestrých hlasových cvičeních
- interpretuje skladby různých žánrů a slohových období
- přichází s vlastním výběrem skladeb
- samostatně pracuje při korepetici

Studijní předmět - Skupinová interpretace

Charakteristika předmětu:

Cílem výuky je zapojení žáka do společné práce na vzniku hudebního díla. Nejde tedy jen o samotný zpěv, ale také o to vést žáky k odpovědnosti ke společné práci, schopnosti spolupracovat, spolehlivosti a vytrvalosti.

Učební osnovy - Skupinová interpretace

I. stupeň studia

Žák - využívá své znalosti a dovednosti z individuální výuky

- zvládá samostatnou domácí přípravu svého partu
- zpívá skladby různých stylových období a žánrů
- veřejně vystupuje
- vnímá kolektivní práci a společnou zodpovědnost za její výsledek

II. stupeň studia

Student - zpívá skladby různých stylových období a žánrů

- je schopen samostatné domácí přípravy
- umí číst z notové partitury
- veřejně vystupuje

5.13 Studijní zaměření Sborový zpěv

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Sborový zpěv	1	1	2	2	2	2	2
Sborový zpěv se základy HN*	2	2					
Hudební nauka			1	1	1	1	1
Celkem	3	3	3	3	3	3	3

**Rozsah výuky předmětu je následující: žáci všech studijních zaměření absolvují 1,5 vyučovací hodiny, ale žáci, jejichž studijní zaměření je sborový zpěv, mají tuto výuku doplněnou ještě o 0,5 vyučovací hodiny pěvecké výchovy.*

Učební osnovy

Sborový zpěv se základy hudební nauky

1. a 2. ročník

Žák - zvládá správný pěvecký postoj

- je schopen zopakovat jednoduchou melodii
- zvládá základní dechová a vokální cvičení
- dokáže srozumitelně artikulovat
- dokáže reagovat na základní sbormistrova gesta a tempové změny
- dokáže rozlišit dynamiku *p* a *f*
- umí zpívat z paměti
- orientuje se v základním notovém grafickém zápisu
- je schopen číst noty v rozsahu minimálně dvou oktáv
- zná půltóny a celé tóny
- chápe princip stavby základních stupnic
- rozliší a chápe způsob využití posuvných značek
- aktivně používá a prakticky procvičuje dynamická a tempová označení
- zná noty a pomlky celé, půlové, čtvrt'ové a osminové
- rozumí taktovému označení a chápe princip počítání
- zná základní rozdělení hudebních nástrojů

Sborový zpěv

3. ročník I. stupně

Žák - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu

- dokáže zpívat čistě v rozsahu oktávy
- je schopen udržet svůj hlas v jednoduchém dvojhlasu
- dokáže měkce nasadit tón
- zvládá uvolněné brániční dýchání
- používá hlavový tón
- rozlišuje a správně reaguje na dynamické a tempové změny a gesta sbormistra

4. - 5. ročník I. stupně

Žák - dokáže samostatně dbát na uvolněné a přirozené držení těla

- zvládne si samostatně ohlídat dechovou oporu
- čistě intonuje nejen v jednohlasu ale i ve dvojhlasu a capella i s doprovodem
- je schopen zpívat lehčí jednohlasé skladby z listu
- dokáže vyjádřit větší dynamické odstíny
- s větší jistotou reaguje na sbormistrova gesta
- chápe a dokáže vyjádřit obsah písně
- je schopen spolupráce v kolektivu a respektuje názory druhých

6. - 7. ročník I. stupně

Žák - čistě intonuje v jedno až čtyřhlasu a capella i s doprovodem

- využívá celý svůj hlasový rozsah, nepřepíná svůj hlas
- s jistotou reaguje na dirigentská gesta, tempové a dynamické změny
- je schopen pracovat s bohatší dynamickou škálou, dokáže ji podpořit výrazem a gestem
- dokáže se orientovat ve tří až čtyřhlasé partituře
- dokáže zazpívat z listu jednodušší dvojhlasou skladbu
- ovládá základy jevištního chování při vystoupení
- orientuje se v různých hudebních stylech a období a dokáže dané skladby vhodně interpretovat při vystoupení sboru pomáhá při organizaci

5.14 Vyučovací předmět Komorní a souborová hra

Komorní hra navazuje svým obsahem na výuku hry na hudební nástroj a tím žákovi umožňuje osvojit si hru v kolektivu.

Komorní hra se vyučuje od šestého ročníku prvního stupně základního studia až po čtvrtý ročník druhého stupně základního studia. Na základě doporučení učitele a schopnosti žáka může být žák včleněn do komorní či souborové hry dříve – záleží však na jeho schopnostech.

Obvykle se postupuje od výuky v nejjednodušším komorním útvaru – v duu, jelikož se tak žáci naučí poslouchat jeden druhého, přizpůsobovat se, vnímat rytmus a harmonii. Postupně bývá duo rozšířeno na trio, popřípadě na kvarteto (i v kombinaci různých nástrojů) nebo na soubor.

Pro smyčcové a dechové nástroje je to výborná zkušenost, jelikož jsou vlastně nástroji melodickými, kterým chybí harmonický základ. Většina žáků má z tohoto způsobu hry radost a bere jej i jako odreagování od povinností, které mají při studiu hlavního oboru.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Komorní hra:

Základní studium I. stupně

4.ročník

- Žák - využívá znalosti a dovednosti, které získal v individuální výuce, samostatně se zapojuje do komorní hry
- chodí pravidelně na zkoušky
 - při studiu nových skladeb uplatňuje hru z listu
 - umí se správně chovat na jevišti (vhodné oblečení, nastupování na podium)

5.ročník

- Žák - uvědomuje si nutnost domácí přípravy
- orientuje se v partu
 - reaguje na gesta spoluhráče
 - má smysl pro týmovou spolupráci

6.ročník

- Žák - dovede rozpoznat intonační a rytmické odchylky
- zvládá bez potíží střídání technik během produkce

- usiluje o kvalitu
- vystupuje na interních a veřejných koncertech

7. ročník

Žák - dodržuje správné chování po dobu zkoušky

- chápe toleranci a trpělivost při společné souhře
- part zadaný učitelem přehraje bez větších technických obtíží
- je inspirován ostatními k vyšší kvalitě osobních výsledků
- má zodpovědnost za celý kolektiv

Základní studium II. stupně

1. ročník

Student - umí si sám naladit, příp. doladit svůj nástroj

- aktivně se umí podílet na dobré intonaci a souhře souboru
- umí se správně chovat i v době, kdy nehraje
- reaguje na nečekané události při hře

2. ročník

Student - umí zvolit správné tempo pro danou skladbu

- cítí rytmus i s ostatními spoluhráči
- aktivně se podílí o vlastní nápady na společné prezentaci
- orientuje se v rozestavění hráčů podle daného obsazení
- navazuje na znalosti a zkušenosti získané v prvním stupni

3. ročník

Student - umí vytvořit společně s ostatními i v neúplném nástrojovém obsazení potřebnou souhru

- pohotově reaguje na gesta svých spoluhráčů a vedoucího souboru
- spolupracuje s učitelem a ostatními na výběru repertoáru
- klade důraz na rytmickou přesnost a výraz

4. ročník

Student - aktivně se podílí na výběru repertoáru (prezentuje své nápady a postřehy)

- sám vyhledává repertoár podle svého žánrového zaměření
- je schopen vést samostatnou zkoušku
- po domluvě s vedoucím souboru vyhledává možnosti společné prezentace
- dovede objektivně posoudit hodnotu skladeb a kvality hráčů
- pohotově reaguje na nečekané události při hře (vlastní dezorientaci, výpadek spoluhráče a jiné)

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

Charakteristika tanečního oboru

Taneční obor podchycuje a rozvíjí taneční, pohybové a tvůrčí schopnosti dětí a mládeže. Vytvářením radosti z pohybu samého, z určité představy i z hudebního prožitku, probouzí smysl pro krásu tance a harmonii pohybu celé osobnosti. Rozvíjením harmonického pohybu a tvořivosti prohlubuje taneční výchova duševní život člověka a ovlivňuje utváření hlubších vztahů k životu i jeho okolí.

Vzdělávací obsah tanečního oboru vychází ze dvou vzdělávacích oblastí **Taneční tvorba** a **Recepce a reflexe tanečního umění**.

Po celou dobu studia tanečního oboru je dáván velký důraz na dětský radostný projev umocněný hudbou. Směřujeme především k získání správného držení a pohybu těla vzhledem anatomickým a fyziologickým možnostem každého dítěte. Kultivovaností projevu, vystavěnou na vnitřním impulsu, se snažíme dojít k plnému rozvoji přirozených pohybových i citových sil dítěte.

Výuka tanečního oboru se člení na přípravné studium (do kterého mohou být přijímány děti ve věku 5 – 7 let), I. a II. stupeň základního studia. Vyučoványi předměty na I. stupni jsou taneční průprava, současný tanec, lidový tanec, klasický tanec, taneční improvizace a taneční praxe. Hlavním vyučováním předmětem na naší škole je současný tanec.

Přípravná taneční technika kultivuje snahu umocnit touhu po pohybu, přirozený dětský projev formou pohybových her a hravých cvičení.

Taneční průprava je zaměřena na rozvoj a upevňování správného držení těla, zvyšování celkové pohyblivosti, pružnosti, obratnosti, pohybové koordinace a na postupné uvědomělé ovládnání jednotlivých částí těla.

Taneční praxe prohlubuje taneční projev žáků, podněcuje jejich tvořivé schopnosti a pěstuje smysl pro vzájemnou pohybovou souhru a orientaci v prostoru.

Klasický tanec, lidový tanec a současný tanec je zaměřen k všestrannému rozvoji základů tanečních technik a tanečního projevu žáka.

Taneční improvizace rozvíjí dětskou kreativitu a citlivost. Jde o vlastní vyjádření názoru, či postoje na základě hudebního i nehudebního podnětu, který je vždy adekvátní k věku i individualitě žáka.

Hodnocení i sebehodnocení žáků je nedílnou součástí každé vyučovací hodiny. V pololetí a na konci školního roku obdrží žáci vysvědčení dle platných zákonů a vyhlášek. Postup do dalšího ročníku je podmíněn úspěšným vykonáním komisionální zkoušky, o které je proveden záznam. Na konci prvního a druhého stupně žák zakončí své studium absolventským vystoupením.

Cílem tanečního oboru je jednotlivý projev člověka se smyslem pro harmonický kultivovaný pohyb, tvořivost, přinášející do života krásu a harmonii celé osobnosti s vnitřní citlivostí ke svému okolí a k pochopení tanečního umění.

Učební plány Taneční obor

Přípravné studium

Předmět	1. r.	2. r.
Přípravná taneční technika	2	2
Celkem	2	2

Základní studium I.stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Taneční průprava	1	1	1				
Taneční praxe	1	1	1	1	1	1	1
Základy klasického tance			0,5	0,5			
Lidový tanec			0,5				
Taneční improvizace				0,5	1	1	1
Současný tanec				1	2	2	2
Celkem	2	2	3	3	4	4	4

Základní studium II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Taneční praxe	2	2	1	1
Současný tanec	2	2	2	2
Celkem	4	4	3	3

Učební osnovy

I. stupeň základního studia

Přípravná taneční výchova

Vyučovací předmět: Přípravná taneční technika

Žák - vytváří si návyk držení těla, zpevnění a uvolnění

- formuje elementární pohybové dovednosti
- reaguje na změny poloh na místě
- zatančí jednoduchou taneční skladbu, taneční hru
- pohybuje se po prostoru mezi překážkami

1. ročník

Vyučovací předmět: Taneční průprava

Žák - ovládá správné držení těla v základních polohách na místě i v pohybu

- zvládá základní taneční kroky - chůzi a běh, chůzi na relevé, poskok, cval, přísuný krok
- dokáže správně reagovat na tempo v hudbě - pomalu, rychle
- zvládá jednoduché průpravné cviky k ovládnutí jednotlivých svalových skupin
- jednoduchým, spontánním způsobem dokáže pohybově ztvárnit dané náměty z pohádkového světa či jiné oblasti
- v obratnosti udělá kotoul vpřed, zpevnění a uvolnění těla

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák - interpretuje jednoduchou taneční skladbu

- prezentuje se ve společné choreografii se svým ročníkem
- dokáže zhodnotit výkon spolužáků a snaží se vyvozovat závěr pro sebe samotného

2. ročník

Vyučovací předmět: Taneční průprava

Žák - upevní své znalosti v držení těla na místě i v pohybu

- umí poskok, cval, přísunný krok, přeměnný krok, obraty a otáčky v různých krátkých kombinacích těchto kroků
- rozvíjí smysl pro tempo, rytmus a dynamiku (forte - piano) pohybu v souladu s hudbou
- využívá síly odrazu při skocích na místě a při malých skocích dálkových
- snaží se rozvinout pohyb do prostoru, využití diagonály kruhu, zástupu či řady
- v obratnosti zvládá stoj o rukách s dopomocí, přemet stranou a kotoul vzad
- snaží se pocitově sladit pohyb s hudebním podtextem - ať vedený slovním doprovodem, či vnitřním pocitem

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák - dokáže interpretovat jednoduchou taneční skladbu

- prezentuje se ve společné choreografii se svým ročníkem
- dokáže vlastními slovy ohodnotit viděný taneční projev jak spolužáků, tak i z nahrávek tanečních dětských vystoupeních

Vyučovací předmět: Základy klasického tance

Žák - I. a II. pozice dolních končetin v paralelní i vytočené pozici

- 0. I. II. a III. pozice paží
- základní cviky na zemi – Kniaseff
- příprava pro skoky v paralelních pozicích

Vyučovací předmět: Lidový tanec

Žák - interpretuje dětský lidový tanec

- zvládá přeměnný, polkový krok, polkový s natočením samostatně i ve dvojici, pata x špička, jednoduché dupy, otočky

3. ročník

Vyučovací předmět: Taneční průprava

Žák - uplatňuje své znalosti pro správné držení těla v různých polohách na místě i v pohybu

- zvládá chůzi a běh střídaný s reakcí na daný impuls hudební či slovní
- zvládá taneční variaci s rekvizitou
- v obratnosti umí přemet stranou, kotouly i roznožmo
- rozpozná a pohybem reaguje na charakteristické tempo a rytmus
- zvládá protahovací cviky ve dvojici
- vyjádří pohybem náladu drobných hudebních skladeb

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák - dokáže zopakovat jednoduché taneční vazby

- prezentuje se ve společné choreografii se svým ročníkem
- dokáže vlastními slovy ohodnotit viděný taneční projev, nejen svých vrstevníků

Vyučovací předmět: Základy klasického tance

Žák - I. a II. a III pozice dolních končetin v paralelní i vytočené pozici

- 0. I. II. a III. pozice paží – port de bras dle pokynů učitele
- základní cviky na zemi v krátkých variacích – Kniaseff
- skoky v paralelní i vytočené I. a II. pozici
- demi-plié a relevé u tyče
- battement tendu a jeté de côté u tyče

Vyučovací předmět: Lidový tanec

Žák - interpretuje dětský lidový tanec - Pletla v kytku

- zvládá trojdub, valčíkový krok,
- rozpozná hudební předlohu ve 2/4 a 3/4 taktu
- interpretuje jednoduché lidové tance různých národností - country tance

4. ročník

Vyučovací předmět: Současný tanec

Žák - uplatňuje své znalosti pro optimální držení těla v polohách na místě i v pohybu

- zvládá po učiteli zopakovat jednoduché čtyřtaktové vazby se změnou polohy těžiště v nízké a střední rovině
- využívá prostor při chůzi (se sníženým i zvýšeným těžištěm) a běhu v kombinaci s náklonem trupu, či s otáčkami, obraty a skoky
- reaguje na dynamiku v hudbě svým tanečním projevem
- dokáže zhodnotit svými slovy obtížnost pohybu, své nedostatky a s pomocí učitele navrhne cestu k nápravě
- v I. a II. paralelní pozici dolních končetin zvládá švihový pohyb paží i trupu

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák - při hodinách dokáže vyjádřit samostatně, ve dvojici nebo v malých skupinkách taneční etudu, kterou se během hodiny naučil

- o dokáže ohodnotit výrazovou opravdovost a taneční provedení zadaného úkolu
- vystupuje samostatně či v kolektivu v různých tanečních přestaveních

Vyučovací předmět: Základy klasického tance

Žák - I. a II. a III a IV pozice dolních končetin v paralelní i vytočené pozici

- port de bras na hudební předlohu
- skoky v paralelní i vytočené I. a II. a III. pozici
- demi-plié, grand plié a relevé u tyče
- battement tendu a jeté de côté u tyče dle pokynů učitele
- passé u tyče

Vyučovací předmět: Taneční improvizace

Žák - vyjádří náladu drobných hudebních skladeb i svých námětů, vlastním, pravdivým spontánním způsobem, ale také se snahou uplatnit získané dovednosti

- při vedené improvizaci poznává možnosti tanečního pohybu na místě i v prostoru

5. ročník

Vyučovací předmět: Současný tanec

Žák - zvládá rolling i v nízkých polohách

- interpretuje delší pohybové vazby na místě i na volnosti s přecházením do různých poloh, které jsou doprovázeny švihovými, vedenými či vlnivými pohyby paží a trupu
- zvládá izolace hlavy, ramen, hrudníku
- reaguje na jemnější, dynamické odstíny v hudbě pp, p, mf, f, ff
- vědomě využívá pohybových návyků a základních znalostí o anatomii pohybu v krátkých etudách s uvědoměním si vlastních pohybových možností

Vyučovací předmět: Taneční improvizace

Žák - vytvoří krátké několika - taktové pohybové vazby na základě vlastní představy či daného tématu

- dokáže samostatně vést pohyby těla do krajních poloh svých anatomických možností na hudební podtext i na ticho
- snaží se o propojení dotyku s pohybem těla vedený spolužákem
- nebojí se spolupráce a práce s vlastní fantazií

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák - prezentuje se veřejně při společné choreografii na různých akcích

- umí ohodnotit provedené vazby vrstevníků z hlediska správného držení těla, souladu pohybu, hudby a rytmu
- zhodnotí viděné taneční choreografie a svými slovy ohodnotí výkon tanečníků
- sleduje záznamy z vlastních vystoupení a ohodnotí svůj vlastní výkon v rámci držení těla, výrazu a celkového tanečního dojmu

6. ročník

Vyučovací předmět: Současný tanec

Žák - interpretuje delší pohybové vazby se střídáním poloh pohybového centra , které jsou doprovázeny švihovými, vedenými či vlnivými pohyby paží a trupu s přidáním skoků a otoček ve svislé ose

- zvládá izolace hlavy, ramen, hrudníku, boků
- využívá dynamiku pohybu
- vědomě využívá pohybových návyků a základních znalostí o anatomii pohybu, tyto dokáže využít v delších etudách vedených učitelem či ve vlastní tvorbě

Vyučovací předmět: Taneční improvizace

Žák - řeší samostatně ve vlastních improvizčních etudách na hudbu i bez, drobné prostorové a rytmické úkoly a podle potřeby využívá i náčiní

- umí vyjádřit emoční prožitek hudebního doprovodu jak na zadané téma, tak i na základě niterního prožitku
- snaží se na základě spolupráce tanečně prožít pohyb vedený i spontánní

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák - prezentuje se a účastní se veřejných vystoupeních

- umí ohodnotit provedené vazby vrstevníků z hlediska správného držení těla, souladu pohybu, hudby a rytmu a spolupráce
- podílí se na tvorbě choreografie - vyjadřuje se k volbě hudby, přemýšlí nad obsahem a řeší vztahy v rámci skupiny, podílí se na výběru sólových tanečníků

7. ročník

Vyučovací předmět: Současný tanec

Žák - interpretuje probrané pohybové prvky a nejrůznější vazby se střídáním poloh pohybového centra, které jsou doprovázeny švihovými, vedenými či vlnivými pohyby paží a trupu s přidáním skoků a otoček ve svislé ose s důrazem na centrum pohybu

- zvládá veškeré izolace
- zvládá dynamiku pohybu
- dokáže pohybem reagovat na změnu tempa
- je si vědom svých pohybových dovedností a možností vlastního projevu
- dokáže si uvědomit odkud pohyb vychází a zda-li je prováděn švihem, tahem, pádem, nárazem

- využívá prostoru a orientuje se při rozličných organizačních změnách v choreografii

Vyučovací předmět: Taneční improvizace

Žák - řeší samostatně ve vlastních improvizčních etudách na hudbu i bez, drobné prostorové a rytmické úkoly a podle potřeby využívá i náčiní (jednotlivě i ve skupinách)

- umí vyjádřit emoční prožitek hudebního doprovodu jak na zadané téma, tak i na základě niterního prožitku (samostatně, ve dvojici i v menších skupinách)
- umí na základě spolupráce tanečně prožít pohyb vedený i spontánní
- snaží se rozlišit pohyb vedený od kůže, hmoty či kosti

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák - prezentuje se a účastní se veřejných vystoupeních i s vlastní tvorbou

- diskutuje a podílí se na tvorbě choreografie - vyjadřuje se k volbě hudby, přemýšlí nad obsahem a řeší vztahy v rámci skupiny, podílí se na výběru sólových tanečnicků
- navštěvuje taneční představení a dokáže udělat jeho rozbor a poučit se z něho

Základní studium II. stupně

1. ročník

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Student - dokáže sestavit krátkou pohybovou vazbu, ve které uplatní své vlastní nápady, prostorové a pohybové řešení

- o vlastní i cizí tvorbě diskutuje a vyjádří své záporné či kladné připomínky
- na dané téma vytvoří vlastní improvizaci, do které vkládá výraz i emoce

Vyučovací předmět: Současný tanec

Student - při tanci uplatňuje různé taneční techniky

- své tělo používá jako pohybový nástroj a neustále pracuje na čistotě provedených prvků
- vyjadřuje - li příběh, inspiruje se hudební předlohou
- zvyšuje si pohybovou zdatnost, rozšiřuje repertoár akrobatických prvků a používá odbornou terminologii

2. ročník

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Student - sestaví krátkou pohybovou vazbu, naučí ji ostatní a totéž sám dokáže předvést dle jiných

- při přípravě nové choreografie uplatňuje své vlastní nápady, prostorové a pohybové řešení, návrhy na kostýmy a světla
- při vlastní improvizaci vkládá výraz i emoce, pracuje s nimi a rozvíjí je
- z videozáznamu dokáže kriticky určit a opravit své chyby

Vyučovací předmět: Současný tanec

Student - orientuje se v různých tanečních technikách (Limon, Graham, Jazz dance, Kniaeff) a vybere z nich v dané chvíli tu nejvhodnější

- vytváří si svůj individuální pohybový slovník a vědomě trénuje svou pohybovou paměť
- inspiruje se hudební předlohou a dokáže vyjádřit myšlenku, příběh nebo pocit

3. ročník

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Student - samostatně ztvární své vlastní téma

- aktivně spolupracuje s pedagogem i ostatními žáky při tvorbě nových choreografií
- prezentuje se na vystoupeních

Vyučovací předmět: Současný tanec

Student - interpretuje vazby na místě, z místa, v různých polohách, vnímá vnější a vnitřní prostor

- umí propojit různé techniky, práci s vlastní tíhou, pád, odpérování, vnitřní napětí a uvolnění
- neustále si rozšiřuje pohybový slovník, pěstuje fyzickou zdatnost
- dle svých možností navštěvuje taneční semináře

4. ročník

Vyučovací předmět: Taneční praxe

- Student - při ztvárnění vlastního téma dokáže zdůvodnit jeho myšlenku a pocity
- diskutuje nad videozáznamem vlastní choreografie, umí ji obhájit a zároveň přijmout kritiku
 - prezentuje se na interních, veřejných i soutěžních vystoupeních

Vyučovací předmět: Současný tanec

- Student - využívá všechny získané pohybové dovednosti a zkušenosti a citlivě je ve své produkci zařazuje
- při improvizaci používá veškeré znalosti o technikách, dbá čistoty provedení a pracuje s výrazem
 - vyhledává si samostatně vhodné taneční semináře a aktivně se jich účastní

7. VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Cílem tohoto oboru, je naučit žáka výtvarně se projevit, učit se vnímat sebe, okolí i své kamarády skrze prožitky kultivovaného výtvarného procesu. Učit se naslouchat druhým lidem, uplatnit se plnohodnotně při práci ve skupině a učit se vzájemné toleranci. Postupně si vypěstovat cit pro materiál, naučit se samostatnosti, rozvíjet svou fantazii a touhu po seberealizaci. Utvářet si vlastní vkus na základě citlivého vnímání, pozorování a experimentování. Vzdělávací obsah je členěn do vzájemně provázaných a podmiňujících se oblastí *Výtvarná tvorba a Recepce a reflexe výtvarného umění*.

V oblasti **Výtvarná tvorba** je žákovi umožněno prostřednictvím tvořivého výtvarného myšlení uplatňovat ve vlastním výtvarném projevu vizuálně vnímatelné znaky. Žák získává vztah k materiálům, nástrojům a osvojuje si základní výtvarné techniky, postupy a dovednosti. Její součástí jsou dílčí předměty: plošná tvorba a prostorová tvorba, která je zastoupena volnou tvorbou a studijním modelováním. Vyučující je zařazuje do výuky za účelem naplnění očekávaných výstupů a směřování ke klíčovým kompetencím a na základě individuálních potřeb žáka ve vhodném období i v potřebném rozsahu.

Oblast **Recepce a reflexe výtvarného umění** je realizována zejména v disciplíně výtvarná kultura, která je součástí hlavního předmětu. Žák se seznamuje s historií a vývojem výtvarného umění a uměleckou tvorbou v jednotlivých etapách. Zároveň má možnost odhalení nových souvislostí a porovnání vlastní umělecké tvorby s tvorbou v jednotlivých etapách jejího vývoje. Výtvarná kultura prostupuje celou výukou - na všech stupních studia jde o hledání inspirací, asociací a souvislostí. Výuka je povolna směřována od dětského spontánního projevu a hravé experimentace až k promyšlené tvorbě, vlastní realizaci představ a k zodpovědnému plnění úkolů s vlastním osobitým pohledem na svět.

Učební plán

Přípravné studium

Předmět	1. r.	2. r.
Přípravná výtvarná tvorba	2	2
Celkem	2	2

Základní studium I.stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Plošná tvorba	2	2	2	2	2	2	2
Prostorová tvorba	1	1	1	1	1	1	1
Studijní kresba a malba*						3*	3*
Celkem	3	3	3	3	3	3	3

* V 6. a 7. ročníku si žáci volí mezi vyučovacím předmětem Studijní kresba a malba a Plošná a Prostorová tvorba (týká se především žáků zvažujících odborné studium na grafických a výtvarných školách).

Základní studium II. stupně

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Výtvarná tvorba	3	3	3	3
Studijní kresba a malba*	3*	3*	3*	3*
Celkem	3	3	3	3

* Žáci si volí mezi vyučovacím předmětem Studijní kresba a malba a Výtvarná tvorba (týká se především žáků zvažujících odborné studium na grafických a výtvarných školách).

Učební osnovy

Studijní zaměření: Výtvarný obor

Vyučovací předmět Výtvarná tvorba

Výuka probíhá v tříhodinových blocích. Během vyučování je zařazena jedna 10 minutová přestávka. Výuka je v průběhu školního roku rozložena do těchto předmětů:

Plošná tvorba

- zahrnuje kresbu, malbu a grafiku
- učí žáky pracovat s linií barvou a tvary, jimiž přepisují reálný svět kolem sebe
- při experimentaci s materiály, nástroji nebo postupy rozvíjí tvořivost a fantazii
- pracuje se s klasickými výtvarnými postupy, stejně jako s kombinovanými technikami (mohou ve svém výsledku přesahovat i do předmětu Prostorová tvorba)

Prostorová tvorba

- výtvarné myšlení je zde obohaceno o třetí rozměr obsahující navíc světla a stíny, objemy, plastické kontrasty a kvalitu různých materiálů

volná tvorba - experimentování a tvoření tvarováním a zpracováváním různých materiálů a konstruováním

studijní modelování s využitím a experimentováním s různými druhy tvárných hmot (keramická, samotvrdnoucí hmota, modurit, fimo; těsto slané, vizovické, perníkové...)

Objektová a akční tvorba

- postupy této tvorby se vztahují k tomu, jak žák vnímá sám sebe uprostřed okolního světa a jak prožívá kontakt s druhými, jak reaguje na zážitky pocity vztahy a nezvyklé zážitky
- žáci se vyjadřují pohybem a nebo gestem, také prožívají hudbu a její rytmus, mění svou identitu

Výtvarná kultura

- jde o hledání inspirací, asociací a souvislostí
- porovnává vztahy mezi životem, člověkem a uměním, sleduje pohyb uvnitř žánrů

- prostupuje celou výukou a proto má v PVV a v ZS I. st. volný časový rozsah a není klasifikována
- v ZS II. stupně se stává předmětem s vlastní časovou dotací a je klasifikována jako ostatní předměty

Vyučovací předmět Studijní kresba a malba

Předmět je volitelnou součástí výuky žáka, která mu umožní přípravu na střední nebo vysokou školu s výtvarným zaměřením. Pomůže mu dle individuálních potřeb připravit se tak na talentové zkoušky s ohledem na konkrétní požadavky vybrané školy a oboru. Tento předmět je především zaměřen na studijní kresbu, malbu, perspektivu, ale i na výuku základních pojmů a orientaci v uměleckých slozích. Dle pracovitosti a talentu žáka, je možné umožnit další činnosti a upravit délku studia.

Přípravná výtvarná výchova

- na základě vhodné motivace, umožňuje žákům projevit vlastní fantazii a nápady
- hravou formou seznamuje s různými druhy výtvarných materiálů a s rozličnými technikami, vhodnými pro tuto věkovou kategorii
- navozuje uvolněnou radostnou atmosféru a pomáhá tak ostýchavým dětem se zapojit
- umožňuje žákům prostřednictvím výtvarné výchovy prozkoumávat okolní svět a obohacovat jejich citový život
- zdokonaluje jemnou motoriku získáváním specifických dovedností - zacházení se štětcem, stříhání, lepení, konstruktivní činnosti
- pěstuje volní vlastnosti - vytrvalost, cílevědomost, vstřícnost ohleduplnost ke kamarádům a podněcuje zvědavost, zájem, nápaditost a radost z objevování
- podchycuje zájem a aktivitu žáků nejrůznějšími výtvarnými aktivitami, projekty a experimenty a výtvarnými hrami
- obsah doplňují receptivní výtvarné činnosti a to poslech pohádek či hudebních skladeb a seznamování s výtvarnou kulturou
- důležitým cílem je aktivní proces tvoření, nikoliv výsledek činnosti

Výstupy:

Přípravná výtvarná tvorba

Žák - rozvíjí své výtvarné zkušenosti

- seznamuje se s jednotlivými výtvarnými technikami, nástroji, materiály
- objevuje a prohlubuje svůj vztah ke světu
- je schopný kolektivní práce (umí ohodnotit částečně i sebe)
- je schopen připravit si všechny pomůcky a po skončení hodiny si je uklidit
- zachovává základní hygienické návyky (úklid pracoviště)
- pojmenuje nástroje a pomůcky, ví, na co se používají

1. ročník

Žák - používá většinu běžných kresebných pomůcek

- dokáže zaznamenat prostor
- chápe základy grafických technik, částečně je dokáže realizovat v praxi
- dokáže vytvořit plastiku postupným přidáváním materiálu
- je schopen vyjádřit svůj názor
- zná způsob míchání barev

2. ročník

Žák - je schopen používat všechny dostupné kresebné pomůcky, umí využít všechny jejich vlastnosti

- dokáže zaznamenat prostor a umí umístit vybranou věc do pozadí
- rozvíjí techniku malby, je schopen použít míchání barev v praxi
- chápe základy grafických technik, částečně je dokáže realizovat v praxi
- využívá vlastních fantazijních možností
- využívá větší škály barev a větší plochu pro ztvárnění

3. ročník

Žák - vytváří si cit pro materiál a realizaci vlastních představ

- vytváří si vlastní přístup, větší samostatnost
- posoudí proporce a dokáže je slovně porovnat

- prohlubuje poznání linie, barev a tvarů ve vlastní volné i užitě tvorbě, experimentuje s materiály a nástroji (koláž, asambláž, krakelování)
- jednoduchou kresbou vystihne zadané téma
- poznává rytmus čar
- dodržuje kompoziční pravidla a umí popsat účinky jejich porušení

4. ročník

Žák - využívá kontrastů a experimentuje s nimi

- dokáže propojit své pocity a okolní svět, přírodu, zvířata, věci, chutě a dokáže je abstraktně vyjádřit
- učí se spolupráci v kolektivu a na základě vzájemné domluvy řeší důvody svého výběru
- umí rozlišit a popsat harmonii a disharmonii mezi vzájemnou barevností
- umí naslouchat ostatním a na základě jejich podnětů své dílo zlepšit
- propojí rozličné tvary a vhodně zkombinuje materiál či výtvarné zpracování
- učí se znát estetické hodnoty a aktivně je uplatnit
- na základě ukázky uměleckého díla určí použitý materiál

5. ročník

Žák - realizuje své citové prožitky a vjemy, ať barevnou kombinací, či linií čar

- používá škálu odstínů tužky
- vystihne podstatné rysy v portrétové kresbě
- zachytí detaily
- nebojí se experimentu
- zvládá práci v uměleckořemeslných činnostech, správně používá nástroje
- poznává některé výtvarné styly a jejich charakteristiky

6. ročník

Žák - umí svou tvorbou sdělit své emoce, samostatně si vybere k práci vhodný materiál a zvládá výsledek prezentovat

- využívá při výtvarné kompozici hru stínů i barev

- umí rozlišit obrys tvaru a přenést ho na plochu
- upevňuje smysl pro detail
- využívá svůj výtvarný projev k uvolnění emocí a je schopen takto vzniklé dílo popsat
- dodržuje kompoziční pravidla a odvozuje účinky jejich porušování
- umí rozlišit, jaké pomůcky použije při zadaných technikách
- pozná některá umělecká díla

7. ročník

Žák - využívá vlastních představ pro plošnou i prostorovou tvorbu

- okopíruje jednoduchou předlohu
- umí se orientovat v možnostech zadaného tématu, nalezne své řešení
- podílí se na myšlence možnosti volby techniky při zadaném tématu
- zhodnotí a porovná vlastnosti a vzájemné vztahy (podobnost, kontrast, opakování)
- umí využít perspektivy v plošné i objektové tvorbě
- používá multimédia a fotografuje
- využívá cit pro materiál

Základní studium II. stupně

1. ročník

Student - v kresbě dokáže zvolit vhodný kresebný materiál s přihlédnutím k formátu práce (ovládá práci s tužkou, uhlem, tuší i rudkou)

- z řešení, která se nabízejí, samostatně vybere správné
- v práci využívá své vlastní osobitosti

2. ročník

Student - samostatně si rozvrhne práci, aby splnil zadání

- propojuje obsah s formou
- aktivně se podílí na náplni výuky

- zvládá úkol v abstraktní formě a je schopen jej výtvarně řešit
- využívá perspektivu v plošné i prostorové tvorbě

3. ročník

Student - techniku volí na základě předvídání způsobu svého výtvarného projevu

- bez problémů ovládá kresbu rudkou, uhlem, štětcem, tuší i tužkou
- plně využívá svých poznatků o kompozici výtvarného díla

4. ročník

Student - je si vědom svých schopností a dovedností a plně je dokáže využít v praxi

- ve všech oblastech tvorby je schopen experimentovat, využívat náhodu i své poznatky a pracuje s užívanými termíny, symboly a znaky, parafrázuje, využívá syntézu, analýzu a abstrakci
- vystupuje jako samostatná osobnost, umělecky nezávislá na svém okolí, zachází tvůrčím způsobem s el. médií jako další složkou výtvarné kultury, používá do informační zdroje

8. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Základní umělecká škola Velvary umožní na žádost rodičů studium žákům se speciálními vzdělávacími potřebami i žákům handicapovaným, prokáží-li schopnosti ke vzdělání v některém oboru, pokud to dovolí technické možnosti budovy. Obsah předmětů bude pro tyto žáky individuálně upraven v souladu se skutečnými možnostmi těchto žáků.

Učitelé vytvoří vstřícné a podnětné školní prostředí s vhodným materiálním a technickým vybavením, využijí didaktické a kompenzační pomůcky, které za přispění všech podpůrných opatření umožní žákům rozvíjení jejich potenciálu a podpoří jejich integraci. Učitelé budou spolupracovat jak s rodiči těchto žáků, tak s odbornými pracovišti (PPP, SCP). Způsob hodnocení a klasifikace žáka budou vycházet ze znalosti příznaků znevýhodnění žáka

9. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Pro mimořádně umělecky nadaného žáka zajistí ZUŠ Velvary individuální podmínky pro rozvoj jeho talentu. Výuka bude probíhat formou rozšířeného vyučování. O posílení hodinové dotace pro individuální výuku u žáků s mimořádnými dispozicemi pro umělecké vzdělávání rozhoduje ředitel školy na základě doporučení učitele příslušného předmětu nebo oboru. Cílem této přípravy by měly být zkoušky na umělecky zaměřenou SŠ či VŠ.

10. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Cílem hodnocení je především dát žákovi zpětnou vazbu ohledně jeho práce. Hodnocení by mělo být průběžné a pro žáka použitelné v tom smyslu, že bude vědět, které oblasti zvládl a kde jsou ještě nedostatky. Součástí hodnocení v průběhu roku jsou také srozumitelné rady, jak na těchto nedostacích co nejlépe pracovat.

Učitel hodnotí žáka na základě skutečných znalostí a dovedností. Základním principem hodnocení a klasifikace je pozitivní hodnocení, které žáka motivuje, nikoliv stresuje. Při hodnocení, při průběžné a celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost s ohledem na schopnosti a věk žáka, takt a individuální přístup. Velký důraz je kladen na autoevaluaci žáků.

Postup žáka do vyššího ročníku:

Do vyššího ročníku postupuje žák, který byl na konci druhého pololetí celkově hodnocen stupněm prospěl(a) nebo prospěl(a) s vyznamenáním a úspěšně vykonal postupovou zkoušku.

Pro celkové hodnocení žáků jsou stanovena tato základní **kritéria**:

- žák dochází pravidelně na výuku v ZUŠ
- žák chápe význam domácí výuky, doma se na výuku v ZUŠ pravidelně připravuje
- žák je v hodinách aktivní, uplatňuje vlastní tvůrčí přístup
- žák dokáže výsledky svého studia prezentovat při výuce a spojit teoretickou přípravu s praxí
- žák se účastní mimoškolních veřejných vystoupení
- žák se účastní školních veřejných vystoupení (třídní přehrávky)
- žák se zapojuje do komorní či souborové hry, spolupracuje v kolektivu

Ve vlastním hodnocení školy – na základě Vyhlášky č. 15/2005 Sb., ve znění pozdějších úprav - průběžně a systematicky škola sleduje výsledky oblastí:

- obsah a průběh vzdělávání
- podmínky ke vzdělávání
- podpora školy žákům
- spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob
- výsledky vzdělávání žáků
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků